

КОДЕКС ЗАКОНІВ ПРО ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ ДЕРЖАВНОСТІ ТА НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Кодексом законів про Захисників і Захисниць державності та незалежності України визначаються основні правові, економічні, соціальні та організаційні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення заходів, спрямованих на відсіч збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України, та членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, встановлюється єдина система їх державної підтримки.

КНИГА ПЕРША ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розділ I ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава 1

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОСНОВИ, ПРИНЦИПИ, ЗАВДАННЯ ВETERАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ, КАТЕГОРІЇ ОСІБ ТА ЗАГАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

Стаття 1. Відносини, що регулюються Кодексом законів про
Захисників і Захисниць державності та незалежності
України

1. Цим Кодексом регулюються питання правового статусу осіб, зазначених у статті 5 цього Кодексу, та встановлюється єдина система їх

державних гарантій і соціального захисту, метою створення якої є забезпечення гідного життя та шанобливого ставлення у суспільстві. Цим Кодексом також визначаються засади формування та реалізації державної ветеранської політики, порядок організації, фінансування та контролю у сфері державної ветеранської політики.

2. Правову основу відносин, що виникають у сфері державної ветеранської політики становлять Конституція України, цей Кодекс, інші закони України, а також прийняті на їх виконання нормативно-правові акти у сфері державної ветеранської політики.

3. Види державної підтримки для ветеранів війн XX століття і членів їх сімей, встановлені раніше законодавством України і законодавством колишнього Союзу РСР, не можуть бути скасовані без їх рівноцінної заміни.

Громадяни інших держав, які є ветеранами війн XX століття, користуються всіма видами державної підтримки, передбаченими цим Кодексом, у разі переїзду на постійне місце проживання в Україну.

4. Нормативні акти органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які обмежують передбачену цим Кодексом державну підтримку осіб, на яких поширюється його дія, є недійсними.

Представницькі органи місцевого самоврядування, юридичні особи, незалежно від організаційно-правової форми мають право за рахунок власних коштів та інших джерел, не заборонених законодавством, встановлювати види державної підтримки осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу.

5. Відносини щодо прийняття, набрання чинності, оскарження в адміністративному порядку, виконання, припинення дії адміністративних актів з питань правового статусу осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу, та їхніх соціальних гарантій регулюються Законом України “Про адміністративну процедуру” з урахуванням особливостей, визначених цим Кодексом.

Стаття 2. Визначення основних термінів

1. У цьому Кодексі терміни вживаються в такому значенні:

1) ветеран/ветеранка — особа з числа громадян України, яка брала участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України;

2) ветеран/ветеранка іноземець — особа з числа іноземців та осіб без громадянства, яка брала участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України;

3) ветеран/ветеранка, які мають особливі заслуги перед Україною, — особа, зазначена у частині третій статті 30 цього Кодексу, яка брала участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України;

4) ветерани війн XX століття – особи, які брали участь у захисті Батьківщини у війнах XX століття чи в бойових діях на території інших держав до початку проведення антитерористичної операції на території України;

5) ветеранська інфраструктура — сукупність інструментів, систем і служб, необхідних для реабілітації та інтеграції ветеранів/ветеранок у цивільне життя;

6) ветеранський простір — інституція у будь-якій формі, не забороненій законодавством, із статусом юридичної особи або без такого (з урахуванням особливостей, встановлених цим Кодексом для юридичних осіб державної та комунальної власності), основною метою діяльності якої є надання ветеранських послуг;

7) вшанування пам'яті — проведення меморіальних та інших заходів, спрямованих на забезпечення шанобливого ставлення суспільства до загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності;

8) громадське ветеранське об'єднання — добровільне об'єднання в розумінні статті 1 Закону України “Про громадські об'єднання”, членами якого є ветерани війн XX століття, ветерани/ветеранки, ветерани/ветеранки іноземці, постраждалі учасники Революції Гідності та яке утворено з метою захисту прав і свобод, реалізації соціальних, культурних та інших інтересів ветеранів війн XX століття, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні;

9) державна ветеранська політика — цілеспрямована діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів, націлена на забезпечення комплексної підтримки, реінтеграції у цивільне життя та реалізації прав і законних інтересів ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, також сприяння зміцненню обороноздатності держави, зокрема, шляхом визнання їх ключової ролі, у складі військового резерву, їх потенціалу для забезпечення економічного розвитку країни та підвищення престижності військової служби (служби);

10) добробут — ступінь задоволення потреб та забезпечення умов життєдіяльності в економічній, соціальній, політичній, духовній та

культурній сферах, що забезпечують ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб можливості для їх всебічного розвитку та відновлення, сприяють поверненню з військової служби (служби) у цивільне життя та реінтеграції в територіальні громади за місцем проживання;

11) Єдиний державний реєстр ветеранів війни (далі — Єдиний реєстр) — єдина державна інформаційно-комунікаційна система, призначена для забезпечення збирання, накопичення, зберігання, актуалізації, обробки, захисту та знеособлення інформації щодо ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб;

12) загиблий (померлий) Захисник чи Захисниця України — особа з числа ветеранів/ветеранок, яка загинула (померла) внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі у відсічі збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України;

13) Захисник чи Захисниця України — особа, яка під час відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України, брала безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України;

14) збройна агресія Російської Федерації проти України — сукупність період оборони України під час проведення антитерористичної операції, заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, заходів необхідних для забезпечення оборони

України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України;

15) інтеграція (реінтеграція) у цивільне життя — входження або повернення ветеранів та ветеранок у соціально-економічне, культурне й політичне життя територіальної громади та суспільства, що передбачає встановлення (відновлення) соціальних зв'язків з членами та об'єднаннями територіальної громади і формування сталої системи взаємодії та підтримки, у якій ветерани як повноправні члени суспільства беруть активну участь у всіх сферах життєдіяльності;

16) період відновлення — період часу, який починається з моменту звільнення ветерана/ветеранки з військової служби (служби) до закінчення заходів з відновлення фізіологічного, психологічного здоров'я ветерана/ветеранки, і є мінімально необхідним для відновлення й адаптації (реадаптації) та інтеграції (реінтеграції) до цивільного життя з метою забезпечення їх гідного життя, шани та поваги до них у суспільстві, для членів сімей ветерана/ветеранки — збігається з періодом його відновлення, для членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України — починається з дати загибелі (смерті) Захисника чи Захисниці України та збігається з початком відновлення психологічного та інших станів, і є мінімально необхідним для відновлення;

17) період після відновлення — період життя ветерана/ветеранки, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, який настає після завершення періоду відновлення;

18) посвідчення — документ, виданий на матеріальному носії або сформований в електронній формі, що підтверджує правовий статус осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу;

19) Революція Гідності — масові акції громадського протесту в Україні з 21 листопада 2013 року по 21 лютого 2014 року за демократію і відстоювання особистих і громадянських прав та свобод, євроінтеграцію та проти режиму Януковича;

20) система повернення від військової служби (служби) до цивільного життя — скоординована діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, незалежно від організаційно-правової форми та фізичних осіб, спрямована на формування та реалізацію комплексних і взаємопов'язаних заходів, необхідних для забезпечення повернення з військової служби (служби) до цивільного життя учасників системи повернення;

21) супровід — можливість отримання ветеранами/ветеранками, членами їх сімей, членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранами/ветеранками іноземцями, членами їх сімей, членами сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, учасниками системи повернення, допомоги під час реалізації ними своїх

передбачених законодавством прав та соціальних гарантій з урахуванням їх індивідуальних потреб;

22) увічнення пам'яті — заходи, безпосередньо пов'язані з облаштуванням, збереженням й утриманням могил загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранів війн ХХ століття, ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності, встановленням пам'ятних знаків, меморіальних дошок, кенотафів, відповідного найменування (перейменування) на їх честь об'єктів топонімії у населених пунктах, юридичних осіб, незалежно від організаційно-правової форми, присвоєння в установленому порядку імен загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України закладам освіти, військовим частинам, створення музеїв, заснування іменних грантів, премій та стипендій тощо;

23) учасники системи повернення — ветерани/ветеранки, з числа осіб, які звільняються або звільнені з військової служби (служби), поліцейських, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби України, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з збройною агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України;

24) фахівець із супроводу ветеранів війни (далі — фахівець із супроводу) — особа, яка здійснює заходи з підтримки ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців та учасників системи повернення, шляхом забезпечення надання їм комплексної допомоги (комплексу дій) у різних сферах, зокрема сприяння організаційному вирішенню питань надання правничої, соціальної, психологічної допомоги, публічних (електронних публічних), соціальних, медичних, реабілітаційних, освітніх та інших послуг, надання консультативної допомоги щодо оформлення документів із забезпечення житлом, земельними ділянками, з питань зайнятості, надання допомоги з питань участі у спортивних заходах та спортивних змаганнях, з питань здійснення заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

25) члени сім'ї — дружина (чоловік), їхні діти (до 23 років); неодружені повнолітні діти, визнані особами з інвалідністю з дитинства І та ІІ групи або особами з інвалідністю І групи; особа, яка проживає разом із ветераном/ветеранкою з інвалідністю І групи та доглядає за ним/нею, за умови що ветеран/ветеранка з інвалідністю І групи, не перебуває у шлюбі; непрацездатні батьки; особа, яка знаходиться під опікою або піклуванням ветерана/ветеранки та проживає разом з ним.

2. Інші терміни в цьому Кодексі вживаються у значеннях, наведених в інших законах.

Стаття 3. Основні принципи державної ветеранської політики

Державна ветеранська політика ґрунтується на таких принципах:

1) вдячність — держава і суспільство визнають внесок і жертвовність загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності;

2) справедливість — територіальна доступність отримання комплексних медичних в тому числі реабілітаційних, соціальних та адміністративних послуг і державних соціальних гарантій з належним державним фінансуванням та інфраструктурним забезпеченням;

3) спроможність — пріоритетність у забезпеченні належного державного фінансування соціальних гарантій ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, як захищених видатків бюджету;

4) залученість — ветерани війн XX століття, члени їх сімей, члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветерани/ветеранки, члени їх сімей, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветерани/ветеранки іноземці, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасники Революції Гідності, члени сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучені особи та члени сімей загиблих (померлих) залучених осіб мають можливість брати активну участь у прийнятті рішень, що стосуються життя країни та територіальної громади, і мають можливість впливати на політику, яка визначає їхній добробут;

5) людиноцентризм — людина, її добробут і гідність перебувають в центрі державної політики щодо ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб.

Стаття 4. Основні завдання державної ветеранської політики

Основними завданнями державної ветеранської політики є:

1) створення умов для залучення ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні та залучених осіб до громадського, політичного, соціально-економічного, культурного життя суспільства, популяризація ролі та важливості їх участі у процесі ухвалення рішень;

2) підтримка ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні та залучених осіб в реалізації їх соціально-економічного потенціалу, у тому числі для вирішення житлових питань, питань соціальної підтримки, професійного розвитку, працевлаштування, задоволення освітніх, медичних, культурних та інших потреб;

3) формування та збереження української національної і громадянської ідентичності у населення за участі ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України, членів їх сімей, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні та залучених осіб;

4) розвиток ветеранської інфраструктури;

5) розвиток національного та міжнародного ветеранського співробітництва;

6) поширення інформації про ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України, членів їх сімей, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні та залучених осіб;

7) підготовка кваліфікованого кадрового потенціалу з числа ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності, залучених осіб з подальшим їх залученням до організації та здійснення освітньої діяльності з початкової

загальновійськової підготовки та базової загальновійськової підготовки, реалізації програм, проектів та заходів національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання.

Стаття 5. Категорії осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу

Дія цього Кодексу поширюється на:

- 1) ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни XX століття;
- 2) ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;
- 3) ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Україною
- 4) ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців;
- 5) постраждалих учасників Революції Гідності та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні;
- 6) залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб.

Стаття 6. Загальні гарантії

1. Держава гарантує особам, на яких поширюється дія цього Кодексу, реалізацію прав, передбачених Конституцією України, цим Кодексом та іншими законами України.

2. Жодна норма цього Кодексу не може тлумачитися як така, що зменшує обсяг прав і пільг, набутих особами, на яких поширюється чинність цього Кодексу, до набрання чинності цим Кодексом.

3. Ветерани війн XX століття, ветерани/ветеранки, ветерани/ветеранки іноземці, постраждалі учасники Революції Гідності, члени сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучені особи та члени сімей загиблих (померлих) залучених осіб мають право на безоплатне отримання адміністративних послуг, пов'язаних із підтвердженням статусу та реалізацією прав, встановлених для них законодавством.

Розділ II ОБЛІК І СТУТУСИ

Глава 2

ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, ПІДТВЕРДЖЕННЯ ТА ВЕРИФІКАЦІЯ СТУТУСУ ВЕТЕРАНІВ

Стаття 7. Єдиний державний реєстр ветеранів війни

1. Єдиний реєстр створюється для забезпечення:

- 1) створення єдиної бази осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу;

2) автоматичного присвоєння єдиного унікального електронного ідентифікатора для однозначної ідентифікації статусу особи, який надано відповідно до цього Кодексу;

3) ведення обліку та адміністрування потреб осіб, статус яким надано відповідно до цього Кодексу;

4) забезпечення надання адміністративних та інших публічних (електронних публічних) послуг особам, статус яким надано відповідно до цього Кодексу.

2. Збирання, зберігання, накопичення, актуалізація, облік, обробка, захист даних, про осіб, статус яким надано відповідно до цього Кодексу здійснюється відповідно до Порядку ведення Єдиного реєстру, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Ведення Єдиного реєстру здійснюється державною мовою.

4. Єдиний реєстр є публічним електронним реєстром та функціонує на принципах, визначених Законом України “Про публічні електронні реєстри”.

5. Держателем Єдиного реєстру є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику.

Повноваження адміністратора Єдиного реєстру здійснює юридична особа публічного права, що належить до сфери управління держателя, визначена ним в установленому законом порядку.

Повноваження адміністратора може безпосередньо здійснювати держатель.

6. Держатель Єдиного реєстру:

1) забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ведення Єдиного реєстру шляхом здійснення нормативно-правового, організаційно-методичного, інформаційного забезпечення формування та ведення Єдиного реєстру;

2) розробляє та організовує виконання державних та інших цільових програм з розвитку та у сфері функціонування та ведення Єдиного реєстру;

3) виступає замовником послуг з виконання робіт із національної стандартизації за рахунок коштів державного бюджету у сфері функціонування і ведення Єдиного реєстру;

4) забезпечує функціонування Єдиного реєстру та організовує роботу, пов'язану з провадженням діяльності щодо ведення Єдиного реєстру;

5) організовує електронну (технічну та інформаційну) взаємодію Єдиного реєстру з іншими державними інформаційно-комунікаційними системами відповідно до порядку електронної (технічної та інформаційної) взаємодії у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України;

6) планує розвиток, забезпечує модернізацію і супровід технічних та програмних засобів Єдиного реєстру;

7) забезпечує доступ до Єдиного реєстру визначених законом користувачів, право доступу яких визначено законом, і приймає рішення про тимчасове блокування або анулювання такого доступу у випадках, передбачених законом;

8) забезпечує резервування підсистем Єдиного реєстру, контроль за його цілісністю;

9) організовує роботу з підготовки та підвищення кваліфікації публічних реєстраторів Єдиного реєстру;

10) надає відповіді на запити з дотриманням вимог законодавства про доступ до публічної інформації та про захист персональних даних;

11) здійснює інші повноваження, передбачені цим Кодексом, Законом України “Про публічні електронні реєстри” та іншими нормативно-правовими актами.

7. Адміністратор Єдиного реєстру:

1) здійснює заходи із створення, впровадження, ведення та адміністрування Єдиного реєстру;

2) здійснює проведення технічних і технологічних заходів для забезпечення роботи Єдиного реєстру, забезпечення хостингу, обслуговування технічного комплексу реєстру;

3) здійснює заходи із створення, модифікації, впровадження та супроводу програмного забезпечення Єдиного реєстру;

4) відповідає за збереження та захист Єдиного реєстру, реєстрових даних та інформації;

5) забезпечує технічну взаємодію з іншими реєстрами;

6) забезпечує проведення технічних та технологічних заходів з надання, блокування та анулювання доступу до Єдиного реєстру, що здійснюється у порядку, встановленому держателем;

7) організовує та проводить навчання щодо роботи з Єдиним реєстром;

8) здійснює інші повноваження, передбачені Порядком ведення Єдиного реєстру.

8. Обробка та захист персональних даних, іншої інформації з Єдиного реєстру здійснюються відповідно до Законів України “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”, “Про захист персональних даних”, “Про публічні електронні реєстри”, інших нормативно-правових актів.

9. Держатель та адміністратор Єдиного реєстру, забезпечують його захист, зокрема захист цілісності бази даних Єдиного реєстру, його

апаратного та програмного забезпечення, достовірності даних Єдиного реєстру, захист від несанкціонованого доступу, незаконного використання, незаконного копіювання, спотворення, знищення даних Єдиного реєстру, безпеку персональних даних відповідно до Законів України “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”, “Про захист персональних даних” та міжнародних договорів у сфері захисту інформації, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України.

Держатель Єдиного реєстру здійснює відповідно до законодавства всі необхідні заходи для забезпечення технічного захисту персональних даних та інших даних Єдиного реєстру у процесі їх зберігання, обробки та передачі електронними комунікаційними мережами.

Держатель Єдиного реєстру для забезпечення захисту даних Єдиного реєстру встановлює обов’язкові для органів адміністрування та ведення Єдиного реєстру правила доступу до бази даних Єдиного реєстру.

10. Персональні дані, що вносяться до Єдиного реєстру:

1) інформація про особу (прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності), число, місяць, рік народження, місце народження, стать, адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) або адресу фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію (за наявності), номер паспорта громадянина України (для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті), унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

2) реквізити документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України (паспорта громадянина України, тимчасового посвідчення громадянина України), документа, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус (посвідки на тимчасове проживання, посвідки на постійне проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту), інформація, що міститься у свідоцтві про народження (для дитини віком до 14 років);

3) інформація про цивільний стан (відомості про укладення або розірвання шлюбу, зміну прізвища, власного імені чи по батькові, відомості про народження дітей, встановлення опіки);

4) інформація про обставини, дату і місце смерті/загибелі особи, дату і місце поховання;

5) інформація про групу інвалідності, дату встановлення інвалідності, дату зняття інвалідності, причину інвалідності;

6) відцифрований образ обличчя особи;

7) контактні дані особи (адреса електронної пошти, номер телефону);

8) інформація про перебування особи на обліку в органах Пенсійного фонду України як одержувача пенсії (щомісячного довічного грошового утримання);

9) інша інформація, визначена порядком ведення Єдиного реєстру.

11. Сукупність відомостей про фізичних осіб (персональних даних), що містяться в Єдиному реєстрі, є інформацією з обмеженим доступом. Оброблення таких відомостей здійснюється з дотриманням вимог Закону України “Про захист персональних даних”.

12. Дані Єдиного реєстру використовуються з дотриманням вимог Законів України “Про інформацію” та “Про захист персональних даних” для забезпечення реалізації особами, на яких поширюється дія цього Кодексу, пільг та інших соціальних гарантій.

13. Неперсоніфіковані дані з Єдиного реєстру можуть безоплатно надаватися центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики, виключно у знеособленому вигляді та для статистичних цілей.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування безоплатно надають розпоряднику Єдиного реєстру інформацію, необхідну для формування та актуалізації Єдиного реєстру, у тому числі таку, що містить персональні дані, відцифрований образ обличчя, та доступ до інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, у тому числі до Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, електронної системи охорони здоров’я та інших систем для забезпечення функціонування Єдиного реєстру, переліки яких визначаються законодавством.

Електронна інформаційна взаємодія між Єдиним реєстром та Єдиним державним реєстром призовників, військовозобов’язаних та резервістів здійснюється відповідно до законодавства та в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Електронна інформаційна взаємодія Єдиного реєстру з інформаційно-комунікаційними системами, реєстрами (у тому числі публічними реєстрами), передбачена цим Законом, здійснюється з використанням засобів системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів відповідно до законодавства.

У разі технічної необхідності передача даних може здійснюватися з використанням інших інформаційно-комунікаційних систем з дотриманням вимог законодавства у сфері захисту інформації.

Єдиний реєстр здійснює електронну інформаційну взаємодію з іншими інформаційно-комунікаційними системами з використанням системи електронної взаємодії електронних ресурсів.

14. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, може бути держателем (власником) інших баз даних, національних електронних інформаційних ресурсів, публічних електронних реєстрів, інформаційних (автоматизованих) систем, інформаційно-комунікаційних систем, що забезпечують виконання ним своїх повноважень у сфері державної ветеранської політики.

Порядок створення, ведення, модифікації, перетворення, припинення та адміністрування баз даних, національних електронних інформаційних ресурсів, публічних електронних реєстрів, інформаційних (автоматизованих) систем, інформаційно-комунікаційних систем, держателем (власником) яких є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, визначається законами України та підзаконними нормативно правовими актами.

Стаття 8. Підстави для відмови у наданні статусу та позбавлення права на державну підтримку

1. Статус ветеранам війн XX століття, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранам/ветеранкам, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранам/ветеранкам іноземців, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб не надається у разі:

1) засудження таких осіб за вчинення умисного злочину проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення, передбаченого статтями 422, 427—431 Кримінального кодексу України, або миру, безпеки людства та міжнародного порядку (розділ XX Кримінального кодексу України), що підтверджується обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

2) встановлення компетентними органами держави факту надання недостовірних даних або підроблення документів, на підставі яких таким особам надається відповідний статус, що підтверджується обвинувальним вироком.

2. Ветерани війн XX століття, члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветерани/ветеранки, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранам/ветеранкам з числа іноземців, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок з числа іноземців, постраждалі учасники Революції Гідності, члени сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучені особи та члени сімей загиблих (померлих) залучених осіб, які набули статусу відповідно до цього Кодексу позбавляються права на державну підтримку у разі:

1) засудження таких осіб за вчинення умисного злочину проти основ встановленого порядку несення військової служби (служби), передбаченого статтями 422, 427—431 Кримінального кодексу України, або миру, безпеки людства та міжнародного порядку розділ XX Кримінального кодексу України), що підтверджується обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

2) встановлення компетентними органами держави факту надання недостовірних даних або підроблення документів, на підставі яких таким особам надається відповідний статус, що підтверджується обвинувальним вироком.

Стаття 9. Документ, що підтверджує статус осіб, на яких поширюється чинність цього Кодексу

1. Статус ветеранів війн XX століття, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок з числа іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб підтверджується:

1) електронним посвідченням (далі — е-посвідчення) — документом, що формується автоматично в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

2) посвідченням, яке вручається за бажанням особи, визначеної в абзаці першому цієї частини, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Е-посвідчення та посвідчення мають однакову юридичну силу та використовуються на території України для підтвердження відповідного статусу, отримання підтримки.

3. Порядок формування та відображення е-посвідчення, його перевірка органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами визначається Кабінетом Міністрів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи зобов'язані забезпечити перевірку е-посвідчення

ветерана, що пред'являється громадянином України, у випадках, визначених чинним законодавством.

Особам, зазначеним в абзаці першому частини першої цієї статті, за їх вибором формується лише одне е-посвідчення, у якому відображається інформація про встановлення усіх активних правових статусів згідно Єдиного реєстру.

4. Посвідчення пред'являється особами, статус яким надано відповідно до цього Кодексу, без вимог до додаткового пред'явлення е-посвідчення.

Порядок виготовлення та видачі посвідчень встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розділ III ФІНАНСУВАННЯ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ВЕТЕРАНІВ

Глава 3 ФІНАНСУВАННЯ ВЕТЕРАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Стаття 10. Фінансове забезпечення державної ветеранської політики

1. Фінансове забезпечення державної ветеранської політики здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Обсяг коштів державного бюджету, що спрямовуються на державну ветеранську політику, визначається Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік.

3. Юридичні особи, незалежно від організаційно-правової форми, які виділяють благодійні кошти на потреби державної підтримки осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу, звільняються від оподаткування їх виробничої діяльності на суму цієї допомоги.

4. Органи місцевого самоврядування можуть за рахунок коштів місцевих бюджетів і благодійних надходжень надавати додаткові до встановлених законодавством гарантії щодо підтримки ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб.

Стаття 11. Місцеві програми фінансування

1. Органи місцевого самоврядування формують видатки місцевих бюджетів на реалізацію місцевих програм ветеранської політики.

2. Видатки на реалізацію місцевих програм ветеранської політики є захищеними.

3. Місцеві органи можуть створювати регіональні фонди підтримки ветеранів.

Стаття 12. Міжнародна допомога та партнерство

1. Україна має право залучати міжнародні гранти, кредити та технічну допомогу для фінансування програм ветеранської політики.

2. Міжнародна допомога може спрямовуватися на:

реабілітацію та медичні програми;

освітні проекти;

інфраструктуру ветеранських центрів;

програми соціальної адаптації;

підвищення доступності, якості та ефективності послуг для ветеранів/ветеранок, у тому числі шляхом цифровізації послуг, модернізації Єдиного реєстру.

3. Використання міжнародної допомоги здійснюється під громадським та парламентським контролем.

Стаття 13. Міжнародні договори України

Якщо міжнародними договорами або угодами, в яких бере участь Україна, встановлені більш високі вимоги щодо захисту ветеранів війни, ніж ті, що їх містить законодавство України, то застосовуються норми міжнародного договору або міжнародної угоди.

Стаття 14. Прозорість та контроль використання коштів

1. Усі видатки на фінансування державної ветеранської політики підлягають публічному обліку та звітності.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, щорічно публікує у відкритому доступі звіт про використання коштів на фінансування державної ветеранської політики.

3. Рахункова палата України здійснює аудит витрат у сфері державної ветеранської політики.

4. Громадські ветеранські об'єднання мають право брати участь у громадському контролі за використанням коштів.

Глава 4

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ОСІБ, НА ЯКИХ ПОШИРЮЄТЬСЯ ДІЯ ЦЬОГО КОДЕКСУ

Стаття 15. Відповідальність за порушення законодавства у сфері державної ветеранської політики

Особи, винні в порушенні законодавства у сфері державної ветеранської політики, несуть цивільно-правову, дисциплінарну,

адміністративну або кримінальну відповідальність відповідно до законодавства.

Стаття 16. Захист прав осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу

1. Особи, на яких поширюється дія цього Кодексу, мають право звертатися до суду для захисту своїх прав і свобод.

2. Держава гарантує ефективні механізми оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів влади у сфері ветеранської політики.

Стаття 17. Відповідальність за дискримінацію ветеранів

1. Забороняється дискримінація осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу, у сфері праці, освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення.

2. Особи, винні у дискримінаційних діях щодо осіб, на яких поширюється дія цього Кодексу, несуть відповідальність згідно із законом.

РОЗДІЛ IV

УВІЧНЕННЯ ТА ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ

Стаття 18. Увічнення та вшанування пам'яті загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок, загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною

1. Увічнення пам'яті про загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок, загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною здійснюється шляхом визнання їх героїчного вчинку, особистого внеску у проведення заходів, спрямованих на відсіч збройної агресії Російської Федерації проти України.

2. Основними формами вшанування та увічнення пам'яті загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок, загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною є:

1) поховання, перепоховання на Національному військовому меморіальному кладовищі, військових кладовищах та секторах військових поховань з військовими почесностями;

2) створення, упорядкування та збереження місць пам'яті, у тому числі місць поховань, встановлення (спорудження) меморіалів, меморіальних комплексів, намогильних споруд, меморіальних споруд (кенотафів), пам'ятників, пам'ятних знаків, у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України;

3) присвоєння географічним об'єктам, юридичним особам та об'єктам права власності, які за ними закріплені, об'єктам права власності, які належать фізичним особам імен загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок,

загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною;

4) заснування іменних грантів, премій та стипендій.

5) проведення церемоній вшанування біля пам'ятників, монументів, меморіальних дошок і могил (намогильних споруд);

6) проведення загальнонаціональної хвилини мовчання;

7) організація інформаційних, культурних, просвітницьких, мистецьких та інших заходів, організація тематичних виставок;

8) встановлення та відзначення пам'ятних днів, пов'язаних із загиблими (померлими) ветеранів/ветеранок, загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною;

9) інші форми вшанування та увічнення пам'яті.

Стаття 19. Поховання загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок, загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною

1. На могилі загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, безоплатно встановлюється намогильна споруда за встановленим Кабінетом Міністрів України зразком.

У разі поховання загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок, загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною на Національному військовому меморіальному кладовищі безоплатно встановлюється намогильна споруда за встановленим Кабінетом Міністрів України зразком.

2. Наруга над могилою, її руйнування, знищення, порушення порядку створення та утримання, публічні заклики або висловлювання інших заперечень проти заходів по увічненню та вшануванню пам'яті загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок, загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, тягне за собою відповідальність згідно із законом.

КНИГА ДРУГА
ВETERАНИ ВІЙН ХХ СТОЛІТТЯ ТА ЧЛЕНИ СІМЕЙ
ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ВETERАНИВ ВІЙН ХХ СТОЛІТТЯ

Глава 5
ПРАВОВИЙ СТАТУС ВETERАНИВ ВІЙН ХХ СТОЛІТТЯ
ТА ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ)
ВETERАНИВ ВІЙН ХХ СТОЛІТТЯ

Стаття 20. Особи, які належать до ветеранів війн ХХ століття, та їх правовий статус

До ветеранів війн ХХ століття належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни.

Стаття 21. Учасники бойових дій

Учасниками бойових дій є особи, які брали участь у виконанні бойових завдань по захисту Батьківщини у складі військових підрозділів, з'єднань, об'єднань всіх видів і родів військ Збройних Сил діючої армії (флоту), у партизанських загонах і підпіллі та інших формуваннях як у воєнний, так і у мирний час (перелік підрозділів, що входили до складу діючої армії, та інших формувань визначається Кабінетом Міністрів України).

Стаття 22. Особи, які належать до учасників бойових дій

Учасниками бойових дій визнаються:

1) військовослужбовці, які проходили службу у військових підрозділах, частинах, штабах і установах, що входили до складу діючої армії в період Першої світової війни, Української революції 1917—1921 років та Другої світової війни, під час інших бойових операцій по захисту Батьківщини, партизани і підпільники Першої світової війни, Української революції 1917—1921 років та Другої світової війни;

2) учасники бойових дій на території інших країн — військовослужбовці Радянської Армії, Військово-Морського Флоту, Комітету державної безпеки, особи рядового, начальницького складу і військовослужбовці Міністерства внутрішніх справ колишнього Союзу РСР (включаючи військових та технічних спеціалістів і радників), працівники відповідних категорій, які за рішенням Уряду колишнього Союзу РСР проходили службу, працювали чи перебували у відрядженні в державах, де в цей період велися бойові дії, і брали участь у бойових діях чи забезпеченні бойової діяльності військ (флотів).

Військовослужбовці Збройних Сил України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, поліцейські, особи рядового, начальницького складу і військовослужбовці Міністерства внутрішніх справ України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які за рішенням відповідних державних органів були направлені

для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки або у відрядження в держави, де в цей період велися бойові дії.

Перелік держав, зазначених у цьому пункті, періоди бойових дій у них та категорії працівників визначаються Кабінетом Міністрів України;

3) військовослужбовці, а також особи начальницького і рядового складу органів Міністерства внутрішніх справ і органів Комітету державної безпеки колишнього Союзу РСР, які в період Другої світової війни проходили службу в містах, участь в обороні яких зараховується до вислуги років для призначення пенсії на пільгових умовах, встановлених для військовослужбовців частин діючої армії;

4) особи вільнонайманого складу Збройних Сил, військ і органів Міністерства внутрішніх справ і Комітету державної безпеки колишнього Союзу РСР, які займали штатні посади у військових підрозділах, частинах, штабах і установах, що входили до складу діючої армії в період Другої світової війни та інші періоди ведення бойових дій, або перебували в ці періоди у містах, участь в обороні яких зараховується до вислуги років для призначення пенсії на пільгових умовах, встановлених для військовослужбовців частин діючої армії;

5) колишні військовослужбовці, особи вільнонайманого складу, а також колишні бійці винищувальних батальйонів, взводів і загонів захисту народу та інших формувань, що брали безпосередню участь у бойових операціях по ліквідації диверсійно-терористичних груп нацистської Німеччини на території колишнього Союзу РСР;

6) працівники спеціальних формувань Народного комісаріату шляхів, Народного комісаріату зв'язку, Народного комісаріату охорони здоров'я, плаваючого складу промислових і транспортних суден і льотно-підйомного складу авіації Народного комісаріату рибної промисловості колишнього Союзу РСР, морського і річкового флоту, льотно-підйомного складу авіації Головного управління Північного морського шляху, переведені у період Другої світової війни на становище осіб, що перебували у лавах Червоної Армії і виконували завдання в інтересах армії та флоту в межах тилкових кордонів діючих фронтів або оперативних зон діючих флотів, а також члени екіпажів суден транспортного флоту, які були захоплені в портах нацистської Німеччини 22 червня 1941 року на порушення Конвенції про становище ворожих торгових суден на початку воєнних дій (Гаага, 1907 рік);

7) особи, які в період Другої світової війни перебували у складі частин і підрозділів діючої армії та флоту як сини, вихованці полків і юнги до досягнення ними повноліття;

8) особи, які брали участь у бойових діях проти нацистської Німеччини та її союзників у роки Другої світової війни на території інших держав у

складі армій союзників колишнього СРСР, партизанських загонів, підпільних груп та інших антифашистських формувань;

9) працівники сфери культурного обслуговування фронтів, які в період Другої світової війни або в період ведення бойових дій в інших державах виступали перед воїнами діючих армій, флотів, військових з'єднань і контингентів;

10) особи, які в період з 8 вересня 1941 року по 27 січня 1944 року працювали на підприємствах, в установах і організаціях міста Ленінграда і нагороджені медаллю “За оборону Ленінграда”, та особи, нагороджені знаком “Жителю блокадного Ленінграда”, а також особи, які з 30 жовтня 1941 року по 4 липня 1942 року брали участь у обороні міста Севастополя і нагороджені медаллю “За оборону Севастополя”;

11) особи, які у неповнолітньому віці були призвані чи добровільно вступили до лав Радянської Армії і Військово-Морського Флоту під час військових призовів 1941—1945 років;

12) військовозобов'язані, які призивалися на навчальні збори і направлялися до Афганістану в період ведення там бойових дій;

13) військовослужбовці автомобільних батальйонів, які направлялися до Афганістану для доставки вантажів у цю країну в період ведення там бойових дій;

14) військовослужбовці льотного складу, які здійснювали вильоти на бойові завдання до Афганістану з території колишнього Союзу РСР;

15) особи, які брали участь у всіх формах збройної боротьби за незалежність України у XX столітті у складі Української повстанської армії, Української повстанчої армії отамана Тараса Боровця (Бульби) “Поліська Січ”, Української народної революційної армії (УНРА), Організації народної оборони “Карпатська Січ”, Української військової організації (УВО), збройних підрозділів Організації українських націоналістів і відповідно до Закону України “Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті” визнані борцями за незалежність України у XX столітті;

16) військовослужбовці та особи, які були зараховані до частин місцевої протиповітряної оборони Народного Комісаріату внутрішніх справ колишнього Союзу РСР і брали безпосередню участь у відбиванні ворожих нальотів, ліквідації наслідків бомбардувань та артилерійських обстрілів, що здійснювалися спеціально сформованими частинами;

17) особи, які у складі формувань народного ополчення брали участь у бойових діях під час Другої світової війни.

Стаття 23. Особи, які належать до осіб з інвалідністю внаслідок війни

1. До осіб з інвалідністю внаслідок війни належать особи з числа військовослужбовців діючої армії та флоту, партизанів, підпільників,

працівників, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, одержаних під час захисту Батьківщини, виконання обов'язків військової служби (службових обов'язків) чи пов'язаних з перебуванням на фронті, у партизанських загонах і з'єднаннях, підпільних організаціях і групах та інших формуваннях, визнаних такими законодавством України, в районі воєнних дій, на прифронтових ділянках залізниць, на спорудженні оборонних рубежів, військово-морських баз та аеродромів у період Першої світової війни, Української революції 1917—1921 років та Другої світової війни або з участю в бойових діях у мирний час.

2. До осіб з інвалідністю внаслідок війни належать також особи з інвалідністю з числа:

1) військовослужбовців, осіб вільнонайманого складу, які стали особами з інвалідністю внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час захисту Батьківщини, виконання інших обов'язків військової служби, пов'язаних з перебуванням на фронті в інші періоди, з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи, ядерних аварій, ядерних випробувань, з участю у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, іншим ураженням ядерними матеріалами;

2) осіб начальницького і рядового складу органів Міністерства внутрішніх справ і органів Комітету державної безпеки колишнього Союзу РСР, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України та інших військових формувань, які стали особами з інвалідністю внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час виконання службових обов'язків, ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, ядерних аварій, ядерних випробувань, участі у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, інших уражень ядерними матеріалами;

3) осіб, які стали особами з інвалідністю внаслідок воєнних дій громадянської та Другої світової воєн або стали особами з інвалідністю із зазначених причин у неповнолітньому віці у воєнні та повоєнні роки;

4) військовослужбовців, осіб вільнонайманого складу, а також колишніх бійців винищувальних батальйонів, взводів і загонів захисту народу та інших осіб, які брали безпосередню участь у бойових операціях по ліквідації диверсійно-терористичних груп на території колишнього Союзу РСР і стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час виконання службових обов'язків у цих батальйонах, взводах і загонах;

5) учасників бойових дій на території інших держав, які стали особами з інвалідністю внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, пов'язаних з перебуванням у цих державах;

б) осіб, які брали безпосередню участь у бойових діях під час Другої світової війни, та осіб, які у неповнолітньому віці були призвані чи добровільно вступили до лав Радянської Армії і Військово-Морського Флоту під час військових призовів 1941—1945 років і стали особами з інвалідністю внаслідок загального захворювання або захворювання, отриманого під час проходження військової служби чи служби в органах внутрішніх справ, державної безпеки, інших військових формуваннях.

Стаття 24. Учасники війни

Учасниками війни визнаються військовослужбовці, які в період війни проходили військову службу у Збройних Силах колишнього СРСР, трудівники тилу, а також інші особи, передбачені цим Кодексом.

Стаття 25. Особи, які належать до учасників війни

Учасниками війни вважаються:

1) військовослужбовці, які проходили військову службу у Збройних Силах, військах і органах Міністерства внутрішніх справ, Комітету державної безпеки колишнього Союзу РСР чи в арміях його союзників у період Другої світової війни або навчались у цей період у військових училищах, школах і на курсах;

2) особи, які в період Другої світової війни працювали в тилу на підприємствах, в установах, організаціях, колгоспах, радгоспах, індивідуальних сільських господарствах, на спорудженні оборонних рубежів, заготівлі палива, продуктів, переганяли худобу, навчались у цей період у ремісничих, залізничних училищах, школах і училищах фабрично-заводського навчання та інших закладах професійно-технічної освіти, на курсах професійної підготовки або під час навчання в школах, вищих і середніх спеціальних навчальних закладах працювали в народному господарстві та на відбудові об'єктів господарського і культурного призначення.

До учасників війни належать також особи, які в період Другої світової війни працювали на територіях, що після 1944 року ввійшли до складу колишнього Союзу РСР, а також громадяни, які за направленням державних органів колишнього Союзу РСР працювали в державах — союзниках СРСР.

Особам, які народилися до 31 грудня 1932 року включно і з поважних причин не мають можливості подати документи, що підтверджують факт роботи в період війни, статус учасника війни може бути встановлено за поданням відповідних комісій у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Особам, які народилися після 31 грудня 1932 року, статус учасника війни може бути встановлено лише за наявності документів та інших доказів, що незаперечно підтверджують факт роботи в період війни.

Учасниками війни визнаються особи, нагороджені орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу в тилу в роки Другої світової війни;

3) члени груп самозахисту об'єктових і аварійних команд місцевої протиповітряної оборони, народного ополчення, що діяли в період Другої світової війни;

4) особи, які в період Другої світової війни перебували у складі армії та флоту як сини, вихованці полків та юнги до досягнення ними повноліття;

5) працівники, які на контрактній основі направлялися на роботу в держави, де велися бойові дії (включаючи Республіку Афганістан у період з 1 грудня 1979 року по грудень 1989 року), і не входили до складу обмеженого контингенту радянських військ;

6) дружини (чоловіки) військовослужбовців, які працювали за наймом у державах, зазначених у пункті 5 цієї статті, в період ведення бойових дій у них і не входили до складу обмеженого контингенту радянських військ;

7) особи, які в період Другої світової війни відбували покарання в місцях позбавлення волі або перебували в засланні і реабілітовані відповідно до чинного законодавства України та колишнього СРСР;

8) особи, які в період Другої світової війни добровільно подавали матеріальну, фінансову чи іншу допомогу військовим частинам, госпіталям, партизанським загонам, підпільним групам, іншим формуванням та окремим військовослужбовцям у їх боротьбі проти нацистських окупантів за умови незаперечного підтвердження цих фактів;

9) особи, які після 9 вересня 1944 року були переселені на територію України з території інших країн;

10) особи, які під час оборони міста Севастополя з 30 жовтня 1941 року по 4 липня 1942 року проживали на його території. Доказами перебування на території обложеного Севастополя можуть визнаватися посвідчення "Мешканець обложеного Севастополя 1941—1942 років" і "Юний захисник Севастополя 1941—1942 років", довідки, показання свідків та інші документи, які подаються до комісій, зазначених у абзаці третьому пункту 2 цієї статті.

Стаття 26. Сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття

До сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття належать:

1) сім'ї осіб, зазначених у статтях 20 і 21 цього Кодексу, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва), одержаних під час захисту Батьківщини або виконання інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті або одержаного в період проходження військової служби (у тому числі на території інших держав) під час воєнних дій та конфліктів;

сім'ї військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу, які призивалися на збори військовозобов'язаних Міністерства оборони, органів внутрішніх справ і державної безпеки колишнього Союзу РСР і загинули (померли) під час виконання завдань по охороні громадського порядку при надзвичайних ситуаціях, пов'язаних з антигромадськими проявами;

сім'ї загиблих під час Другої світової війни осіб із числа особового складу груп самозахисту об'єктових та аварійних команд місцевої протиповітряної оборони, а також сім'ї загиблих внаслідок бойових дій працівників госпіталів, лікарень та інших медичних закладів.

2) дружина (чоловік) померлих осіб з інвалідністю внаслідок Другої світової війни, а також дружина (чоловік) померлих учасників війни і бойових дій, партизанів і підпільників, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва, які не одружилися вдруге.

На дружин (чоловіків) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників бойових дій, партизанів, підпільників і учасників війни, нагороджених орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу, визнаних за життя особами з інвалідністю, чинність цієї статті поширюється незалежно від часу смерті особи з інвалідністю;

3) дружина (чоловік), які не одружилися вдруге, батьки, неповнолітні діти померлих учасників бойових дій, партизанів, підпільників, військовослужбовців та учасників війни, які проходили службу у військових підрозділах, частинах, штабах і установах, що входили до складу діючої армії в період Другої світової війни та війни 1938—1939 років з імперіалістичною Японією, нагороджених за бойові дії державними нагородами та орденами і медалями колишнього Союзу РСР (крім ювілейних);

4) діти померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, до закінчення цих закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років.

Стаття 27. Порядок надання та позбавлення статусу ветерана війн XX століття та члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни XX століття

Порядок надання та позбавлення статусу ветерана війн XX століття та члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни XX століття визначається Кабінетом Міністрів України.

Глава 6

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНІВ ВІЙН XX СТОЛІТТЯ ТА ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ВЕТЕРАНІВ ВІЙН XX СТОЛІТТЯ

Стаття 28. Державна підтримка учасників бойових дій

1. Учасникам бойових дій надається така державна підтримка:

1) безплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів;

2) першочергове безплатне зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);

3) безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням або одержання компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування. Порядок надання путівок, розмір та порядок виплати компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування визначаються Кабінетом Міністрів України;

4) 75-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);

5) 75-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 75-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

6) 75-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

7) безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання за наявності посвідчення встановленого зразка, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — також електронного квитка, який видається на безоплатній основі;

8) користування при виході на пенсію (незалежно від часу виходу на пенсію) чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

9) щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів;

10) першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація;

11) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

12) використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки із збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік;

13) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємства, установи, організації.

Надання пільг, передбачених пунктом 13 частини першої цієї статті, відбувається з урахуванням особливостей, визначених законом для окремих категорій працівників;

14) першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом;

15) першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів, кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, стоянок для транспортних засобів та їх технічне обслуговування, до садівницьких товариств;

16) безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, незалежно від наявності залізничного сполучення, або проїзд один раз на рік (туди і назад) вказаними видами транспорту з 50-процентною знижкою;

17) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства;

18) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків від тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонементна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів;

19) першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту;

20) позачергове обслуговування закладами та установами, що надають соціальні послуги з догляду. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за цим ветераном війни, в порядку і розмірах, встановлених чинним законодавством;

21) учасникам бойових дій на території інших держав надається переважне право на вступ до закладів вищої, фахової передвищої освіти, право на позаконкурсний вступ до закладів професійної освіти і на курси для одержання відповідних професій.

2. Державна підтримка щодо плати за житло, комунальні послуги та паливо, передбачена пунктами 4—6 частини першої цієї статті, надаються учасникам бойових дій та членам їх сімей, що проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

Площа житла, на яку нараховується 75-відсоткова знижка плати, передбачена пунктами 4 і 5 частини першої цієї статті, визначається в максимально можливому розмірі в межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з нормами користування (споживання), встановленими цими пунктами, незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку плати. Якщо в складі сім'ї є особи, які мають право на знижку плати в розмірі, меншому ніж 75 відсотків, спочатку обчислюється в максимально можливому розмірі 75-відсоткова відповідна знижка плати.

3. Учасникам бойових дій пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються в розмірі 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

4. Щороку до Дня Незалежності України учасникам бойових дій виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Учасникам бойових дій у період Другої світової війни, яким виповнилося 85 років і більше, надається державна підтримка, передбачена статтею 27 цього Кодексу для осіб з інвалідністю внаслідок війни І групи.

6. Держава забезпечує учасникам бойових дій та їх дітям, у тому числі дітям, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, — до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти.

Державна цільова підтримка для здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти надається у вигляді:

повної або часткової оплати навчання за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;

пільгових довгострокових кредитів для здобуття освіти;

соціальної стипендії;

безоплатного забезпечення підручниками;

безоплатного доступу до мережі Інтернет, систем баз даних в закладах освіти;

безоплатного проживання в гуртожитку;

інших заходів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Порядок та умови надання державної цільової підтримки для здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти зазначеним категоріям громадян визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 29. Державна підтримка осіб з інвалідністю внаслідок війни

1. Особам з інвалідністю внаслідок війни надається така державна підтримка:

1) безплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації;

2) позачергове безплатне зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів), безплатне забезпечення іншими протезами і протезно-ортопедичними виробами;

3) безплатне позачергове щорічне забезпечення санаторно-курортним лікуванням з компенсацією вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад.

Особи з інвалідністю внаслідок війни з числа осіб, які брали безпосередню участь у бойових діях під час Другої світової війни, безплатно забезпечуються санаторно-курортним лікуванням першочергово із числа позачерговиків.

Порядок надання путівок, розмір та порядок виплати компенсації визначаються Кабінетом Міністрів України.

Особи з інвалідністю внаслідок війни забезпечуються путівками відповідно Міністерством оборони України, Міністерством внутрішніх справ України, Службою безпеки України, центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах охорони здоров'я, соціального захисту населення, захисту державного кордону, та іншими органами за місцем перебування особи з інвалідністю на обліку або за місцем її роботи.

За бажанням осіб з інвалідністю замість путівки на санаторно-курортне лікування вони можуть один раз на два роки одержувати грошову компенсацію: особи з інвалідністю внаслідок війни I—II груп — у розмірі

середньої вартості путівки, особи з інвалідністю внаслідок війни III групи — у розмірі 75 відсотків середньої вартості путівки. Грошова компенсація надається незалежно від наявності медичного висновку про необхідність санаторно-курортного лікування або медичних протипоказань;

4) 100-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);

5) 100-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 100-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

6) 100-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

7) безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання за наявності посвідчення встановленого зразка, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — також електронного квитка, який видається на безоплатній основі. Це право поширюється і на особу, яка супроводжує особу з інвалідністю I групи;

8) позачерговий безплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і квартир та першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

9) позачергове обслуговування амбулаторно-поліклінічними закладами, а також позачергова госпіталізація.

Ліквідація госпіталів для осіб з інвалідністю внаслідок війни здійснюється лише за погодженням з Кабінетом Міністрів України;

10) позачергове безплатне встановлення квартирних телефонів і позачергове користування всіма послугами зв'язку. Абонементна плата за

користування квартирним телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів, а для осіб з інвалідністю внаслідок Другої світової війни зі 100-відсотковою знижкою від затверджених тарифів;

11) користування при виході на пенсію (незалежно від часу виходу на пенсію) чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

12) право на щорічне медичне обстеження і диспансеризацію із залученням необхідних спеціалістів;

13) медична допомога в закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями, особам, зазначеним у пункті 5 частини другої статті 21 цього Кодексу, без оплати такої допомоги з боку її отримувача та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

14) позачергове працевлаштування за спеціальністю відповідно до підготовки.

Праця осіб з інвалідністю внаслідок війни регулюється відповідними нормами законодавства України про працю і соціальний захист осіб з інвалідністю;

15) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємств, установ, організацій;

16) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності працюючим особам з інвалідністю внаслідок війни в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

17) виплата працюючим особам з інвалідністю допомоги по тимчасовій непрацездатності до 4 місяців підряд або до 5 місяців протягом календарного року, а також допомоги по державному соціальному страхуванню за весь період перебування в санаторії з урахуванням проїзду туди і назад у разі, коли для лікування не вистачає щорічної і додаткової відпусток;

18) використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки із збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік;

19) позачергове забезпечення житлом осіб, які потребують поліпшення житлових умов.

Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад можуть надавати допомогу особам з інвалідністю внаслідок війни у будівництві

індивідуальних жилих будинків. Земельні ділянки для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва відводяться зазначеним особам у першочерговому порядку;

20) першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів, кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, стоянок для транспортних засобів та їх технічне обслуговування, до садівницьких товариств, на придбання матеріалів для індивідуального будівництва і садових будинків. Гаражі, стоянки для транспортних засобів осіб з інвалідністю внаслідок війни, які мають медичні показання на забезпечення транспортом, як правило, споруджуються поблизу будинків;

21) особам з інвалідністю I і II груп надається право безплатного проїзду один раз на рік (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, а особам, які супроводжують осіб з інвалідністю I групи (не більше одного супроводжуючого), — 50-відсоткова знижка вартості проїзду один раз на рік (туди і назад) зазначеними видами транспорту.

Особам з інвалідністю III групи надається право безплатного проїзду один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом незалежно від наявності залізничного сполучення або проїзду один раз на рік (туди і назад) зазначеними видами транспорту з 50-відсотковою знижкою вартості проїзду.

Особам з інвалідністю внаслідок війни та особам, які супроводжують у поїздках осіб з інвалідністю I групи (не більше одного супроводжуючого), надається право користування міжміським транспортом зазначених видів у період з 1 жовтня по 15 травня з 50-відсотковою знижкою вартості проїзду без обмеження кількості поїздок;

22) позачергове безоплатне забезпечення автомобілем (за наявності медичних показань для забезпечення автомобілем) на термін експлуатації до десяти років (з наступною заміною на новий), виплата компенсації на бензин (пальне), ремонт, технічне обслуговування автомобілів або на транспортне обслуговування в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Особи з інвалідністю внаслідок війни з числа осіб, які брали безпосередню участь у бойових діях під час Другої світової війни, за наявності медичних показань для забезпечення автомобілем, безоплатно забезпечуються автомобілем першочергово із числа позачерговиків у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

23) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства;

24) звільнення від орендної плати за нежилі приміщення, що орендуються особами з інвалідністю внаслідок війни під гаражі для

спеціальних засобів пересування (автомобілів, мотоколясок, велоколясок тощо) та безплатне надання для цих засобів гаражів-стоянок незалежно від їх форми власності;

25) позачергове обслуговування закладами та установами, що надають соціальні послуги з догляду. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за цією особою з інвалідністю, в порядку і розмірах, встановлених чинним законодавством;

26) позачергове обслуговування підприємствами, установами, організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту;

27) право на державну цільову підтримку для здобуття ними та їх дітьми професійної, фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти, передбачену частиною першою цієї статті для учасників бойових дій та їх дітей.

2. Державна підтримка щодо плати за житло, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 4—6 частини першої цієї статті, надаються особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей, які проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

Площа житла, на яку нараховується 100-відсоткова знижка плати, передбачена пунктами 4 і 5 частини першої цієї статті, визначається в максимально можливому розмірі в межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з нормами користування (споживання), встановленими цими пунктами, незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку плати. Якщо в складі сім'ї є особи, які мають право на знижку плати в розмірі, меншому ніж 100 відсотків, спочатку обчислюється в максимально можливому розмірі 100-відсоткова відповідна знижка плати.

3. Особам з інвалідністю внаслідок війни пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються: особам з інвалідністю I групи — у розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи — 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, III групи — 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

4. Щороку до Дня Незалежності України особам з інвалідністю внаслідок війни виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Особам з інвалідністю внаслідок війни II і III груп з числа учасників бойових дій у період Другої світової війни, яким виповнилося 85 років і

більше, надається державна підтримка, передбачена частиною першою цієї статті для осіб з інвалідністю внаслідок війни І групи.

Стаття 30. Державна підтримка учасників війни

1. Учасникам війни надається така державна підтримка:

1) безплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації;

2) безплатне першочергове зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);

3) безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням або одержання компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування. Порядок надання путівок, розмір та порядок виплати компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування визначаються Кабінетом Міністрів України;

4) 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);

5) 50-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 50-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

6) 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

7) користування при виході на пенсію (незалежно від часу виходу на пенсію) чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

8) щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів;

9) першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація;

10) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

11) використання чергової відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік;

12) першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом;

13) першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів, кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, до садівницьких товариств;

14) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства;

15) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків від тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонементна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів.

Порядок користування послугами та оплати за встановлення квартирних телефонів визначається Кабінетом Міністрів України;

16) першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту;

17) позачергове обслуговування закладами та установами, що надають соціальні послуги з догляду. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за учасником війни, в порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

2. Державна підтримка щодо плати за житло, комунальні послуги та паливо, передбачена пунктами 4—6 частини першої цієї статті, надаються учасникам війни та членам їх сімей, що проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

Площа житла, на яку нараховується 50-процентна знижка плати, передбачена пунктами 4 і 5 частини першої цієї статті, визначається в максимально можливому розмірі в межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з нормами користування (споживання), встановленими цими пунктами, незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку плати.

3. Учасникам війни, нагородженим орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу в тилу в роки Другої світової війни, пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 15 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, іншим учасникам війни — на 10 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

4. Щороку до Дня Незалежності України учасникам війни виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Державна підтримка, передбачена пунктами 1, 2, 4, 5, 6 та 15 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 31. Державна підтримка членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття

1. Членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття надається така державна підтримка:

1) безплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації;

2) безплатне першочергове зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);

3) безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням або одержання компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування. Порядок надання путівок, розмір та порядок виплати компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування визначаються Кабінетом Міністрів України;

4) 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);

5) 50-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 50-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

6) 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

7) позачерговий безплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир;

8) користування при виході на пенсію (незалежно від часу виходу на пенсію) чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

9) щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів;

10) першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація;

11) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

12) використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік;

13) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування в разі ліквідації підприємства, установи, організації;

14) позачергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов.

Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані подавати допомогу особам з інвалідністю внаслідок війни і сім'ям загиблих військовослужбовців у будівництві індивідуальних жилих будинків. Земельні ділянки для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва відводяться зазначеним особам у першочерговому порядку;

15) першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів, кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, до садівницьких товариств, на придбання матеріалів для індивідуального будівництва і садових будинків, технічне обслуговування та забезпечення стоянками транспортних засобів;

16) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства;

17) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків від тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонементна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів.

Порядок користування послугами зв'язку та оплати за встановлення квартирних телефонів визначається Кабінетом Міністрів України;

18) першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту;

19) позачергове обслуговування закладами та установами, що надають соціальні послуги з догляду. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за ветераном війни, в порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України;

20) вступ поза конкурсом до державних та комунальних закладів вищої та фахової передвищої освіти на спеціальності, підготовка за якими здійснюється за рахунок коштів відповідно державного та місцевих бюджетів.

2. Державна підтримка щодо плати за житло, комунальні послуги та паливо, передбачена пунктами 4—6 частини першої цієї статті, надається сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття та членам їх сімей, які проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

Площа житла, на яку нараховується 50-відсоткова знижка плати, передбачена пунктами 4 і 5 частини першої цієї статті, визначається в максимально можливому розмірі в межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з нормами користування (споживання), встановленими цими пунктами, незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку плати.

3. Членам сімей, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 24 цього Кодексу, а також дружинам (чоловікам) померлих осіб з інвалідністю внаслідок Другої світової війни, які не одружилися вдруге, пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Дружинам (чоловікам) померлих учасників війни і бойових дій, партизанів і підпільників, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва, які не одружилися вдруге, пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 10 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

4. Щороку до Дня Незалежності України членам сімей, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 24 цього Кодексу, а також дружинам (чоловікам) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, які не одружилися вдруге, та дружинам (чоловікам) померлих учасників бойових дій, учасників війни, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва, які не одружилися вдруге, виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Державна підтримка щодо вступу до закладів вищої та фахової передвищої освіти, передбачена пунктом 20 частини першої цієї статті, надається зазначеним у пункті 1 частини першої статті 24 цього Кодексу, дітям учасників бойових дій на території інших держав, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час воєнних дій та конфліктів на території інших держав, а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на території інших держав під час цих дій та конфліктів.

6. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади дошкільної, загальної середньої, професійної чи фахової передвищої освіти, забезпечують безкоштовним харчуванням дітей, на яких поширюється чинність цього Кодексу.

КНИГА ТРЕТЯ

ВETERАНИ/ВETERАНИКИ, ВETERАНИ/ВETERАНИКИ ІНОЗЕМЦІ ТА ЧЛЕНИ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ, ЧЛЕНИ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ВETERАНІВ/ВETERАНОК ІНОЗЕМЦІВ

Розділ І ПРАВОВИЙ СТАТУС

Глава 7

ПРАВОВИЙ СТАТУС ВETERАНІВ/ВETERАНОК ТА ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ

Стаття 32. Особи, які належать до ветеранів/ветеранок та їх правовий статус

1. До ветеранів/ветеранок належать:

1) військовослужбовці Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, розвідувальних органів України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, які під час відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України:

брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, або незалежно від кількості днів залучення до проведення антитерористичної операції, у разі участі у виконанні бойових завдань в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, у проведенні розвідувальних заходів, що підтверджено оперативним штабом з управління антитерористичною операцією, чи отримали поранення, контузії, каліцтва, що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, або незалежно від кількості днів залучення до проведення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, у разі участі у виконанні бойових завдань в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, у проведенні розвідувальних заходів, що підтверджено Об'єднаним оперативним штабом Збройних Сил України (об'єднаним командним пунктом об'єднаних сил), чи отримали поранення, контузії, каліцтва, що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України;

залучалися до безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України на строк менш як 30 календарних днів — у разі безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, проведення розвідувальних заходів;

незалежно від кількості днів залучення до безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України — у разі отримання травми (поранення, контузії, каліцтва), що унеможливило подальше виконання

відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

2) поліцейські, особи рядового, начальницького складу органів Міністерства внутрішніх справ України, особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби України, які під час відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України:

брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, або незалежно від кількості днів залучення до проведення антитерористичної операції, у разі участі у виконанні службових завдань в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, у проведенні розвідувальних заходів, що підтверджено оперативним штабом з управління антитерористичною операцією, чи отримали поранення, контузії, каліцтва, що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, або незалежно від кількості днів залучення до проведення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, у разі участі у виконанні службових завдань в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, у проведенні розвідувальних заходів, що підтверджено Об'єднаним оперативним штабом Збройних Сил України (об'єднаним командним пунктом об'єднаних сил), чи отримали поранення, контузії, каліцтва, що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України в районах ведення воєнних (бойових) дій, визначених наказом Головнокомандувача Збройних Сил України;

залучалися до безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України на строк менш як 30 календарних днів — у разі безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, проведення розвідувальних заходів;

незалежно від кількості днів залучення до безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України — у разі отримання травми (поранення, контузії, каліцтва), що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

3) особи начальницького складу Національного антикорупційного бюро України, особи рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань, які брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України;

4) особи, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади та брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України;

залучалися до безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України на строк менш як 30 календарних днів — у разі безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, проведення розвідувальних заходів;

незалежно від кількості днів залучення до безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України — у разі отримання травми (поранення, контузії, каліцтва), що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

5) особи, які у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися, у взаємодії із Збройними Силами України,

Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією України, Національною гвардією України, Службою безпеки України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, які у період до 23 лютого 2018 року включно не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів, брали безпосередню участь в антитерористичній операції, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, або які з 24 лютого по 25 березня 2022 року брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів.

Дія абзацу першого цього пункту не поширюється на працівників юридичних осіб, незалежно від організаційно-правової форми, які залучалися до заходів із відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України, а також на осіб, які добровільно виконували заходи із відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України (у тому числі здійснювали волонтерську діяльність);

6) фахівці з розмінування, які у складі уповноваженого підрозділу, що перебуває у підпорядкуванні та (або) входить до сфери управління та (або) до складу Міністерства оборони України, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері цивільного захисту, у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання громадської безпеки і правопорядку, а також надання поліцейських послуг, державних органів, що забезпечують громадську безпеку і порядок, державну безпеку і захист державного кордону України, залучалися до безпосереднього виконання завдань щодо розмінування (виявлення, знешкодження та знищення) вибухонебезпечних предметів на території України, або на мінних тральщиках брали участь у траленні бойових мін у територіальних і нейтральних водах у період правового режиму воєнного стану і повоєнний час;

7) співробітники розвідувальних органів України під прикриттям та особи, залучені до конфіденційного співробітництва з розвідувальними органами України і які виконували свої завдання на тимчасово окупованій території України, або на інших територіях, у тому числі України, де в період виконання цих завдань велися бойові дії;

8) залучені до конфіденційного співробітництва з розвідувальними органами України особи, які брали участь у виконанні завдань руху опору на тимчасово окупованій території України, або на інших територіях, у тому числі України, де в період виконання цих завдань велися воєнні (бойові) дії;

9) члени екіпажів кораблів, катерів, суден забезпечення, літаків та вертольотів, особи, які, перебуваючи на борту кораблів, катерів, суден

забезпечення, літаків (вертольотів) Збройних Сил України, Державної прикордонної служби України та Національної гвардії України, Служби безпеки України, Національної поліції України, особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, виконували бойове (службове) завдання під час відсічі збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з військовими формуваннями інших держав і незаконними збройними формуваннями;

10) гласні і негласні штатні та позаштатні працівники Служби безпеки України, особи, залучені до конфіденційного співробітництва зі Службою безпеки України, які брали участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів.

2. Для надання статусу, згідно з частиною першою цієї статті, у тому числі полоненим або особам зниклим безвісти за особливих обставин, командир (начальник) військової частини (органу, підрозділу) зобов'язаний протягом 30 календарних днів з дня участі осіб у виконанні бойових (службових) завдань, у проведенні розвідувальних заходів, або не пізніше ніж за 30 календарних днів до дати звільнення особи із військової служби (служби), або протягом 30 календарних днів з дати потрапляння в полон, зникнення безвісти за особливих обставин, надати органу, уповноваженому встановлювати статус, документи необхідні для надання статусу.

3. Ветеранами/ветеранками, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, вважаються ветерани/ветеранки, зазначені у частині першій цієї статті:

1) яким, починаючи з 2014 року, присвоєно звання Герой України із врученням ордена “Золота Зірка” за здійснення визначного героїського вчинку під час захисту суверенітету та територіальної цілісності України;

2) яких за захист України, її незалежності, суверенітету та територіальної цілісності, починаючи з 2014 року, нагороджено: орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів; орденом “За мужність” трьох ступенів;

3) яких за захист України, її незалежності, суверенітету та територіальної цілісності, починаючи з 2022 року, нагороджено відзнакою Президента України “Хрест бойових заслуг”.

Стаття 33. Сім'ї загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України

До сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України належать члени сім'ї (батьки; один з подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні; діти, які не мають (і не мали) своїх сімей; діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з

інвалідністю до досягнення повноліття; діти, обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти; утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія) осіб, зазначених у статті 31 цього Кодексу, які загинули (померли) внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час відсічі збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України, або виконання завдань на тимчасово окупованій території України, або на інших територіях, у тому числі України, де в період виконання цих завдань велися бойові дії.

Стаття 34. Порядок надання та позбавлення статусу ветерана/ветеранки та статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника та Захисниці України

Порядок надання та позбавлення статусу ветерана/ветеранки та статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника та Захисниці України визначається Кабінетом Міністрів України.

Глава 8

ПРАВОВИЙ СТАТУС ВЕТЕРАНІВ/ВЕТЕРАНОК ІНОЗЕМЦІВ, ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ, ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ВЕТЕРАНІВ/ВЕТЕРАНОК ІНОЗЕМЦІВ

Стаття 35. Правовий статус ветеранів/ветеранок іноземців

1. До ветеранів/ветеранок іноземців належать іноземці та особи без громадянства, які проходили військову службу у Збройних Силах України, розвідувальному органі Міністерства оборони України, Державній спеціальній службі транспорту чи Національній гвардії України, або які у складі добровольчого формування, що було утворене або самоорганізувалося, у взаємодії із Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією України, Національною гвардією України, Службою безпеки України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, брали безпосередню участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України.

2. Статус ветерана/ветеранки іноземця надається особам, зазначеним у частині першій цієї статті, які:

брали безпосередню участь в антитерористичній операції та були залучені до її проведення на строк не менш як 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів перебування безпосередньо в районах її проведення;

залучалися до проведення антитерористичної операції на строк менш як 30 календарних днів — у разі безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, проведення розвідувальних заходів;

незалежно від кількості днів залучення до проведення антитерористичної операції — у разі отримання травми (поранення,

контузії, каліцтва), що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

брали безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях та були залучені до проведення таких заходів на строк не менш як 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів перебування безпосередньо в районах їх проведення;

залучалися до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях на строк менш як 30 календарних днів — у разі безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, проведення розвідувальних заходів;

незалежно від кількості днів залучення до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях — у разі отримання травми (поранення, контузії, каліцтва), що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби);

брали не менше 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України;

залучалися до безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України на строк менш як 30 календарних днів — у разі безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з противником, проведення розвідувальних заходів;

незалежно від кількості днів залучення до безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації чи іншої держави проти України — у разі отримання травми (поранення, контузії, каліцтва), що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю та ухилення від військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби).

Для надання статусу згідно із цією статтею, у тому числі полоненим або особам, зниклим безвісти за особливих обставин, командир (начальник) військової частини (органу, підрозділу) зобов'язаний протягом 30

календарних днів з дня участі осіб у виконанні бойових завдань, у проведенні розвідувальних заходів, або не пізніше ніж за 30 календарних днів до дати звільнення особи із військової служби (служби), або протягом 30 календарних днів з дати потрапляння в полон, зникнення безвісти за особливих обставин, надати органу, уповноваженому встановлювати статус, документи необхідні для надання статусу.

Стаття 36. Правовий статус членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців

1. До членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців належать члени сімей (батьки; одини із подружжя, який не зареєстрував повторний шлюб; діти які не досягли 23 річного віку; діти, визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи; утриманці загиблого (померлого) ветерана/ветеранки іноземця, яким у зв'язку з цим виплачується пенсія) осіб, зазначених у статті 34_ цього Кодексу, які загинули (померли) внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України, або виконання завдань на тимчасово окупованій території України, або на інших територіях, у тому числі України, де в період виконання цих завдань велися бойові дії.

2. Особам, зазначеним у частині першій цієї статті, надається статус члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана/ветеранки іноземців.

3. Для надання статусу, згідно з цією статтею, командир (начальник) військової частини (органу, підрозділу) зобов'язаний протягом 30 календарних днів з дати загибелі (смерті) особи надати органу, уповноваженому встановлювати статус, документи необхідні для надання статусу.

Стаття 37. Порядок та підстави надання статусу ветерана/ветеранки іноземця та члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана/ветеранки іноземця

Порядок та підстави надання статусу ветерана/ветеранки іноземця та члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана/ветеранки іноземця визначаються Кабінетом Міністрів України.

Розділ II

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

Глава 9

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНІВ/ВЕТЕРАНОК ТА ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ

Стаття 38. Державна підтримка ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України

1. Державна підтримка ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України включає:

- супровід;
- підтримку у сфері охорони здоров'я;
- спорт ветеранів/ветеранок;
- гарантії у сфері освіти та професійної адаптації;
- сприяння економічній незалежності (працевлаштування, ветеранське підприємництво);
- підтримку у забезпеченні житлом;
- соціальну підтримку, надання соціальних послуг;
- правничу допомогу.

Державна підтримка ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України може включати інші види підтримки, встановлені законодавством.

Державна підтримка, передбачена законодавством України для ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, надається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У разі наявності у ветерана/ветеранки та/або члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника та Захисниці України інших статусів, які дають право на підтримку, передбачену законодавством України, надання такої підтримки здійснюється лише за одним із них за їх вибором у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Супровід ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, здійснюється фахівцем із супроводу, службами супроводу у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Надання соціальних послуг ветеранам/ветеранкам, членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, які потребують таких послуг, регулюється Законом України "Про соціальні послуги".

3. Підтримка у сфері охорони здоров'я ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України здійснюється в рамках програми державних гарантій медичного обслуговування населення (програми медичних гарантій) та інших програм з метою забезпечення їх потреб, зокрема, але не виключно, за такими напрямками:

надання послуг з медичного обслуговування населення (медичних послуг) відповідно до Закону України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” та інших нормативно-правових актів;

забезпечення лікарськими засобами і медичними виробами, у тому числі, що включені до програми державних гарантій медичного обслуговування населення (програми медичних гарантій), відповідно до Закону України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, а також інших програм, що розробляються та реалізуються іншими центральними органами виконавчої влади, державними органами;

надання послуг у сфері психічного здоров'я;

надання інших послуг, що надаються в рамках державних цільових програм чи місцевих програм.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, здійснює моніторинг потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у послугах, лікарських засобах, медичних виробих, допоміжних засобах реабілітації у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

За результатами моніторингу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, надає інформацію про потреби та пропозиції щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України при формуванні та реалізації державної політики у відповідних сферах:

центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

центральному органу виконавчої влади із спеціальним статусом, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра охорони здоров'я України, який реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення;

центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики, загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування, волонтерської діяльності, пенсійного забезпечення.

5. Координація діяльності центральних органів виконавчої влади щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у послугах, лікарських засобах, медичних

виробах, допоміжних засобах реабілітації, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

6. Держава забезпечує розвиток спорту ветеранів/ветеранок, шляхом їх залучення до занять фізичною культурою та спортом з метою їхнього відновлення, психологічної та соціальної адаптації, відповідно до Закону України “Про фізичну культуру і спорт”.

Координація діяльності центральних органів виконавчої влади щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок у підтримці передбаченій цією частиною, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

7. Підтримка та гарантії у сфері освіти та професійної адаптації передбачає надання:

1) ветеранам/ветеранкам, членів їх сімей, членів їх сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України професійної адаптації та підтримки для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти у закладах освіти усіх форм власності.

Порядок забезпечення професійної адаптації ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів їх сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України визначається Кабінетом Міністрів України.

Підтримка для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти ветеранів/ветеранок членів їх сімей, членів їх сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України надається у вигляді:

повної або часткової оплати навчання за рахунок коштів державного бюджету;

першочергового зарахування на навчання на місця державного (регіонального) замовлення. У разі, якщо претенденти на навчання на місця державного (регіонального) замовлення мають однаковий конкурсний бал, перевага надається ветеранам/ветеранкам, їх дітям, дітям загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України;

соціальної стипендії;

безоплатного проживання в гуртожитках;

інших заходів, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, здійснює моніторинг потреб ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів їх сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у підтримці передбаченій цією статтею, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

За результатами моніторингу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, надає

інформацію про потреби та пропозиції щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів їх сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки;

Координація діяльності центральних органів виконавчої влади щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів їх сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у підтримці передбаченій цією статтею, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

6. Підтримка при працевлаштуванні ветеранів/ветеранок надається:

1) у разі, якщо претенденти на посаду в юридичних особах, незалежно від організаційно-правової форми власності мають кваліфікацію і професійну підготовку однакового рівня, перевага надається ветерану/ветеранці;

2) пріоритетне право на призначення на посаду державної служби та посаду службовця місцевого самоврядування кандидатів з числа ветеранів/ветеранок надається відповідно до законодавства про державну службу та службу в органах місцевого самоврядування.

3) використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки із збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік;

4) ветеранам/ветеранкам гарантується виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати.

5) ветеранам/ветеранкам гарантується відстрочка від повернення на роботу за бажанням до 1 місяця після звільнення з військової служби (служби).

6) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, здійснює моніторинг потреб ветеранів/ветеранок у підтримці передбаченій цією статтею, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

За результатами моніторингу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, надає інформацію про потреби та пропозиції щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок при формуванні та реалізації державної політики у відповідних сферах:

центальному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики, загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування, волонтерської діяльності, пенсійного забезпечення;

центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері трудових відносин та зайнятості населення.

6) координація діяльності центральних органів виконавчої влади щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок у підтримці передбаченій цією статтею, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

7. Підтримка ветеранського підприємництва здійснюється шляхом:

1) сприяння державою розвитку ветеранського підприємництва через реалізацію державної політики у сфері розвитку та функціонування ветеранського підприємництва.

2) створення сприятливих умов для започаткування, функціонування та розвитку ветеранського підприємництва, підвищення рівня його конкурентоспроможності, стимулювання інвестиційної та інноваційної активності, сприяння провадженню діяльності щодо просування вироблених товарів (робіт, послуг), результатів інтелектуальної діяльності на внутрішній і зовнішній ринки, забезпечення зайнятості населення шляхом підтримки підприємницької ініціативи, сприяння реінтеграції ветеранів/ветеранок в цивільне життя та сталого розвитку України в цілому.

Органи місцевого самоврядування можуть створювати додаткові сприятливі умови для започаткування, функціонування та розвитку ветеранського підприємництва.

3) законодавчого визначення особливостей ведення ветеранського підприємництва.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, здійснює моніторинг потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у підтримці передбаченій цією статтею, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

За результатами моніторингу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, надає інформацію про потреби та пропозиції щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері трудових відносин та зайнятості населення.

Координація діяльності центральних органів виконавчої влади щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у підтримці передбаченій цією статтею, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

8. Підтримка у забезпеченні житлом здійснюється шляхом забезпечення органами державної влади та органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства права ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на житло;

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, здійснює моніторинг потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у підтримці передбаченій цією статтею, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

За результатами моніторингу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, надає інформацію про потреби та пропозиції щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України при формуванні та реалізації державної політики у відповідних сферах:

центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного, соціального розвитку і торгівлі, державну цінову політику, державну політику у сфері технічного регулювання, реалізації майна (майнових прав, інших активів) або прав на нього на конкурентних засадах у формі аукціонів;

центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної регіональної політики, розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, житлової політики.

Координація діяльності центральних органів виконавчої влади щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у підтримці передбаченій цією статтею, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

9. Соціальна підтримка ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України надається на період відновлення та на період після відновлення. Критерії та мінімально необхідний період відновлення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Види соціальної підтримки, яка надається ветеранам/ветеранкам, членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України з урахуванням потреб відповідно до порядку визначеного Кабінетом Міністрів України, на період мінімально необхідний для відновлення, але не менше ніж три роки, з урахуванням критеріїв, що дають підстави продовжити такий період відновлення:

1) грошова допомога для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, яка надається незалежно від виду житла

чи форми власності на нього, у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Розрахунок знижки плати за житлово-комунальні послуги здійснюється в межах норм споживання послуг, визначених законодавством. Якщо в одному житловому приміщенні проживають кілька осіб, які мають право на підтримку, то розрахунок її розміру здійснюється однієї із таких осіб, яка має право на більший за розміром відсоток знижки оплати, з урахуванням розміру підтримки інших осіб.

Розмір грошової виплати на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого і скрапленого газу розраховується з урахуванням членів сімей, які проживають разом з ветераном/ветеранкою та членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, виходячи з розміру встановленої оплати:

за житлову послугу — послугу з управління багатоквартирним будинком, витрат на управління багатоквартирним будинком — 21 кв. метр загальної площі на одну особу та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю;

за користування комунальними послугами та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах соціальних нормативів.

Площа житла, на яку надається знижка, під час розрахунків плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, знижка за користування газом для опалювання житла надається на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

вартості палива, у тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення.

Грошова виплата на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу виплачується у розмірі:

100 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом ветеранам/ветеранкам з інвалідністю;

75 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом ветеранам/ветеранкам;

50 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

2) ветеранам/ветеранкам з інвалідністю отриманою внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, під час безпосередньої участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, у забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України за рахунок коштів державного бюджету призначається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку з встановленням інвалідності у розмірі, визначеному підпунктом “б” пункту 1 статті 16² Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”.

Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України.

3) членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, які загинули (померли) внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, під час безпосередньої участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, у забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України за рахунок коштів державного бюджету призначається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку із загибеллю (смертю) члена сім'ї у розмірі, визначеному підпунктом “а” пункту 1 статті 16² Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”.

Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України.

Якщо особа одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, відповідно до інших законів України, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи;

4) надання компенсації плати за найм (оренду) житла. Порядок, умови та розміри такої підтримки визначаються Кабінетом Міністрів України;

5) пільговий проїзд міським та приміським транспортом відповідно до законодавства;

6) ветеранам/ветеранкам, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються в розмірі 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Ветеранам/ветеранкам з інвалідністю пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються: особам з інвалідністю I групи — у розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи — 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, III групи — 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Пенсійне забезпечення ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників чи Захисниць України здійснюється згідно з законодавством.

Види соціальної підтримки, яка надається ветеранам/ветеранкам, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України на період після відновлення, з урахуванням потреб і фінансово-майнового стану:

1) грошова допомога для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, яка надається незалежно від виду житла чи форми власності на нього, у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Розрахунок знижки плати за житлово-комунальні послуги здійснюється в межах норм споживання послуг, визначених законодавством. Якщо в одному житловому приміщенні проживають кілька осіб, які мають право на підтримку, то розрахунок її розміру здійснюється однієї із таких осіб, яка має право на більший за розміром відсоток знижки оплати, з урахуванням розміру підтримки інших осіб.

Розмір грошової виплати на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого і скрапленого газу розраховується з урахуванням членів сімей, які проживають разом з ветераном/ветеранкою та членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, виходячи з розміру встановленої оплати:

за житлову послугу — послугу з управління багатоквартирним будинком, витрат на управління багатоквартирним будинком — 21 кв. метр загальної площі на одну особу та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю;

за користування комунальними послугами та скрапленням балонним газом для побутових потреб в межах соціальних нормативів.

Площа житла, на яку надається знижка, під час розрахунків плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, знижка за користування газом для опалювання житла надається на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

вартості палива, у тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення.

Грошова виплата на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу виплачується у розмірі:

100 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленням газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом ветеранам/ветеранкам з інвалідністю;

75 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленням газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом ветеранам/ветеранкам;

50 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленням газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

2) ветеранам/ветеранкам державні соціальні виплати встановлюються у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України;

3) ветеранам/ветеранкам, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються в розмірі 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Ветеранам/ветеранкам з інвалідністю пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються: особам з інвалідністю I групи — у розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи — 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, III групи — 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Пенсійне забезпечення ветеранів / ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників чи Захисниць України здійснюється згідно з законодавством;

4) ветерани/ветеранки, члени сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України мають право на інші види соціальної підтримки, передбачені чинним законодавством;

5) пільговий проїзд міським та приміським транспортом відповідно до законодавства.

10. Ветеранам/ветеранкам, які не звільнилися з військової служби (служби) соціальна підтримка, передбачена на період після відновлення, надається з урахуванням їх потреб і фінансово-майнового стану.

11. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, здійснює моніторинг потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у соціальній підтримці, що зазначена у цій статті, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

За результатами моніторингу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, надає інформацію про потреби та пропозиції щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України при формуванні та реалізації державної політики у відповідних сферах:

центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики, загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування, волонтерської діяльності, пенсійного забезпечення;

Міністерству оборони України;

центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної регіональної політики,

розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, житлової політики.

12. Координація діяльності центральних органів виконавчої влади щодо врахування потреб ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України у соціальній підтримці, що зазначена у цій статті, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

13. Правнича допомога та звільнення від сплати судового збору передбачає надання:

1) ветеранам/ветеранкам, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України безоплатної первинної та вторинної

правничої допомоги відповідно до Закону України “Про безоплатну правничу допомогу”.

2) звільнення ветеранів/ветеранок від сплати судового збору щодо спорів, пов’язаних з порушенням їхніх прав відповідно до статусу.

14. Ветеранам/ветеранкам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, надається така державна підтримка:

1) передбачена частинами 1-13 цієї статті, з урахуванням потреб і фінансово-майнового стану для ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України;

2) виплата щомісячної грошової виплати, передбаченої Законом України “Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян”;

3) надбавка до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії, які вони отримують, у розмірі 70 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

4) збереження за дружиною (чоловіком), батьками померлих ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, державної підтримки;

5) інші види підтримки, встановлені законодавством.

Ветерани/ветеранки, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, позбавлені державної нагороди України, а також члени сім’ї таких осіб втрачають право на пільги, що були отримані особою, яка позбавлена державної нагороди України, та передбачені цією статтею.

Державна підтримка, у тому числі пільги та гарантії, передбачені законодавством України для ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, можуть бути монетизовані та надаватись у грошовій формі у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Глава 10

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНІВ/ВЕТЕРАНОК ІНОЗЕМЦІВ, ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ, ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ВЕТЕРАНІВ/ВЕТЕРАНОК ІНОЗЕМЦІВ

Стаття 39. Державна підтримка ветеранів/ветеранок іноземців та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців

1. Державна підтримка ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, у тому числі шляхом забезпечення їх супроводу, включає, зокрема:

підтримку у сфері охорони здоров’я;

спорт ветеранів/ветеранок;

гарантії у сфері освіти та професійної адаптації;

сприяння економічній незалежності (працевлаштування, ветеранське підприємництво);

соціальну підтримку, надання соціальних послуг;

правничу допомогу.

Державна підтримка ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців може включати інші види підтримки, встановлені законодавством.

Види державної підтримки, передбачені законодавством України для ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, надаються їм за умови їх постійного проживання на території України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У разі наявності у ветерана/ветеранки іноземців та/або члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана/ветеранки іноземця інших статусів, які дають право на підтримку, передбачену законодавством України, надання такої підтримки здійснюється лише за одним із них за їх вибором у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Супровід здійснюється фахівцем із супроводу, службами супроводу у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, та шляхом надання соціальних послуг, визначених Законом України "Про соціальні послуги".

3. Державна підтримка у сфері охорони здоров'я здійснюється в рамках програми державних гарантій медичного обслуговування населення (програми медичних гарантій) та інших програм з метою забезпечення їх потреб, зокрема, але не виключно, за такими напрямками:

1) надання послуг з медичного обслуговування населення (медичних послуг) відповідно до Закону України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" та інших нормативно-правових актів;

2) забезпечення лікарськими засобами і медичними виробами, у тому числі, що включені до програми державних гарантій медичного обслуговування населення (програми медичних гарантій), відповідно до Закону України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення", а також інших програм, що розробляються та реалізуються іншими центральними органами виконавчої влади, державними органами;

3) послуг у сфері психічного здоров'я;

4) безплатне зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);

5) інших послуг, що надаються в рамках державних цільових програм чи місцевих програм.

4. Держава через центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, з метою відновлення ветеранів/ветеранок іноземців, їх психологічної та соціальної адаптації, підтримує залучення ветеранів/ветеранок іноземців до спорту ветеранів/ветеранок.

Залучення ветеранів/ветеранок іноземців до спорту ветеранів/ветеранок здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

5. Державна підтримка у сфері освіти та професійної адаптації передбачає надання:

1) професійної адаптації у порядку та умовах, визначених Кабінетом Міністрів України;

2) державної цільової підтримки для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у закладах освіти усіх форм власності у порядку та умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

5. Державна підтримка у сфері освіти та професійної адаптації передбачає надання:

1) професійної адаптації у порядку та умовах, визначених Кабінетом Міністрів України;

2) ветеранам/ветеранкам іноземцям, членів їх сімей, членів їх сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців державної цільової підтримки для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти у закладах освіти усіх форм власності за умови їх подальшого працевлаштування на території України у вигляді:

повної або часткової оплати навчання за рахунок коштів державного бюджету;

безоплатного проживання в гуртожитках;

інших заходів, встановлених Кабінетом Міністрів України.

6. Підтримка ветеранського підприємництва та працевлаштування ветеранів/ветеранок іноземців шляхом:

1) сприяння держави розвитку та підтримці ветеранського підприємництва ветеранів/ветеранок іноземців, за умови його ведення на території України. Особливості ведення ветеранського підприємництва визначаються законом;

2) гарантування виплати ветеранам/ветеранкам іноземцям допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати;

3) використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки із збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік.

7. Соціальна підтримка ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців надається у таких видах:

1) грошова допомога для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, яка надається незалежно від виду житла чи форми власності на нього, у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Розрахунок знижки плати за житлово-комунальні послуги здійснюється в межах норм споживання послуг, визначених законодавством. Якщо в одному житловому приміщенні проживають кілька осіб, які мають право на підтримку, то розрахунок її розміру здійснюється однієї із таких осіб, яка має право на більший за розміром відсоток знижки оплати, з урахуванням розміру підтримки інших осіб.

Розмір грошової виплати на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого і скрапленого газу розраховується з урахуванням членів сімей, які проживають разом з ветераном/ветеранкою іноземцем та членами сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, виходячи з розміру встановленої оплати:

за житлову послугу — послугу з управління багатоквартирним будинком, витрат на управління багатоквартирним будинком — 21 кв. метр загальної площі на одну особу та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю;

за користування комунальними послугами та скрапленням балонним газом для побутових потреб в межах соціальних нормативів.

Площа житла, на яку надається знижка, під час розрахунків плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, знижка за користування газом для опалювання житла надається на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

вартості палива, у тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення.

Грошова виплата на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу виплачується у розмірі:

100 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом ветеранам/ветеранкам іноземцям з інвалідністю;

75 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом ветеранам/ветеранкам іноземцям;

50 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

2) надання компенсації плати за найм (оренду) житла. Порядок, умови та розміри такої підтримки визначаються Кабінетом Міністрів України;

3) пільговий проїзд міським та приміським транспортом відповідно до законодавства;

4) пенсійне забезпечення та інші державні соціальні виплати здійснюються згідно з законодавством.

Соціальна підтримка передбачена цією частиною надається з урахуванням потреб та фінансово-майнового стану ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців.

8. Ветерани/ветеранки іноземці, члени сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців мають право на безоплатну первинну та вторинну правничу допомогу відповідно до Закону України “Про безоплатну правничу допомогу”, а ветерани/ветеранки іноземці звільняються від сплати судового збору щодо спорів, пов’язаних з порушенням їхніх прав відповідно до статусу.

9. Ветерани/ветеранки іноземці є учасникам системи повернення з військової служби до цивільного життя та мають право на державні гарантії, встановлені законодавством для учасників цієї системи, та право на супровід фахівцем із супроводу, службою супроводу у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, у процесі здійснення заходів з надання підтримки учасникам системи повернення під час їх повернення з військової служби до цивільного життя.

РОЗДІЛ III

ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ УЧАСНИКАМ СИСТЕМИ ПОВЕРНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ (СЛУЖБИ) ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ

Стаття 40. Державні гарантії під час повернення з військової служби (служби) до цивільного життя

1. Держава гарантує учасникам системи повернення належну підтримку під час повернення з військової служби (служби) до цивільного життя.

2. Учасники системи повернення мають право на:

1) отримання безоплатної допомоги у сфері психічного здоров'я (психосоціальної та психологічної допомоги, психотерапії, психологічної реабілітації), безоплатної первинної та безоплатної вторинної правничої допомоги відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу;

2) забезпечення медичними, реабілітаційними, освітніми, соціальними та іншими послугами, передбаченими законодавством;

3) на професійну адаптацію та підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти у закладах освіти усіх форм власності (повна або часткова оплата навчання за рахунок коштів державного бюджету, першочергового зарахування на навчання на місця державного (регіонального) замовлення, надання соціальних стипендій, безоплатне проживання в гуртожитках, інші заходи, встановлені Кабінетом Міністрів України).

3. Держава сприяє зайнятості шляхом:

1) професійної орієнтації, професійної підготовки, підвищенню кваліфікації, зокрема надання послуг з професійної адаптації, професійної реабілітації;

2) надання підтримки на створення або для початку розвитку ветеранського підприємництва згідно з законодавством;

3) сприяння зайнятості осіб, які не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці.

4. Порядок та умови здійснення заходів з надання підтримки учасникам системи повернення під час їх повернення з військової служби (служби) до цивільного життя визначаються Кабінетом Міністрів України.

5. Центральні органи виконавчої влади або уповноважені особи зобов'язані, на вимогу учасника системи повернення від військової служби (служби) до цивільного життя, протягом 5 робочих днів надавати учаснику системи повернення від військової служби (служби) до цивільного життя всі документи необхідні для призначення державної підтримки згідно з цим Законом, іншими законами.

Стаття 41. Супровід учасників системи повернення

Супровід у процесі здійснення заходів з надання підтримки під час повернення осіб, статус яким надано відповідно до цього Кодексу, з

військової служби (служби) до цивільного життя здійснюється фахівцем із супроводу, службою супроводу у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

КНИГА ЧЕТВЕРТА
ПОСТРАЖДАЛІ УЧАСНИКИ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ТА ЧЛЕНИ
СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

Глава 11
ПРАВОВИЙ СТАТУС УЧАСНИКІВ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ТА ЧЛЕНІВ
СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ ТА ЇХ
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

Стаття 42. Правовий статус учасників Революції гідності та членів
сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні

1. До постраждалих учасників Революції Гідності належать особи, які під час участі у Революції Гідності отримали тілесні ушкодження (тяжкі, середньої тяжкості, легкі), але такі ушкодження не призвели до інвалідності, та звернулися за медичною допомогою у період з 21 листопада 2013 року по 30 квітня 2014 року.

Дія абзацу першого цієї частини не поширюється на працівників міліції, осіб, які проходили службу в правоохоронних органах спеціального призначення, військовослужбовців внутрішніх військ та інших військових формувань, які отримали тілесні ушкодження (тяжкі, середньої тяжкості, легкі) під час виконання службових обов'язків, пов'язаних з подіями Революції Гідності.

Постраждалим учасникам Революції Гідності надається статус постраждалого учасника Революції Гідності.

2. Постраждалими учасниками Революції Гідності з інвалідністю визнаються особи, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранень, каліцтв, контузій чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності, та які звернулися за медичною допомогою у період з 21 листопада 2013 року по 30 квітня 2014 року.

Зв'язок інвалідності з пораненнями, каліцтвами, контузіями чи іншими ушкодженнями здоров'я, отриманими особами, зазначеними в частині першій цієї статті, під час участі у Революції Гідності, встановлюється за результатами медико-соціальної експертизи або оцінювання повсякденного функціонування особи в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Дія абзацу першого цієї частини не поширюється на працівників міліції, осіб, які проходили службу в правоохоронних органах спеціального призначення, військовослужбовців внутрішніх військ та інших військових формувань, які отримали інвалідність внаслідок поранень, каліцтв, контузій

чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час виконання службових обов'язків, пов'язаних з подіями Революції Гідності.

Постраждалими учасникам Революції Гідності з інвалідністю надається статус постраждалого учасника Революції Гідності з інвалідністю.

3. До сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні належать члени сімей осіб, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтв, контузій чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності, а також сім'ї загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, яким посмертно присвоєно звання Герой України за громадянську мужність, патріотизм, героїчне відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, самовіддане служіння Українському народові, виявлені під час Революції Гідності.

До членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, зазначених у цій частині, належать:

батьки; один з подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні; діти, які не мають (і не мали) своїх сімей; діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття; діти, обоє з батьків яких загинули; утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія.

Дія абзацу першого цієї частини не поширюється на сім'ї працівників міліції, осіб, які проходили службу в правоохоронних органах спеціального призначення, військовослужбовців внутрішніх військ та інших військових формувань, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтв, контузій чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час виконання службових обов'язків, пов'язаних з подіями Революції Гідності.

Членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні надається статус члена сім'ї загиблого (померлого) Героя Небесної Сотні.

Стаття 43. Порядок та підстави надання статусу постраждалого учасника Революції Гідності, постраждалого учасника Революції Гідності з інвалідністю, члена сім'ї загиблого (померлого) Героя Небесної Сотні

Порядок та підстави надання статусу постраждалого учасника Революції Гідності, постраждалого учасника Революції Гідності з інвалідністю, члена сім'ї загиблого (померлого) Героя Небесної Сотні визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 44. Державна підтримка постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні

1. Постраждалим учасникам Революції Гідності, постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю та членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні надається державна підтримка у сфері:

- охорони здоров'я;
- освіти та професійної адаптації;
- соціального захисту.

Органи місцевого самоврядування можуть за рахунок коштів місцевих бюджетів надавати додаткову підтримку постраждалим учасникам Революції Гідності, постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю та членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні.

2. Державна підтримка у сфері охорони здоров'я передбачає позачергове безоплатне зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів), безоплатне забезпечення іншими протезами і протезно-ортопедичними виробами, а також надання необхідних медичних послуг, зокрема, пов'язаних з наданням реабілітації у сфері охорони здоров'я, лікарських засобів і медичних виробів, що передбачені програмою медичних гарантій відповідно до Закону України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення".

3. Державна підтримка у сфері освіти та професійної адаптації передбачає надання:

1) професійної адаптації у порядку та умовах, визначених Кабінетом Міністрів України;

2) державної цільової підтримки для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у закладах освіти усіх форм власності у порядку та умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

4. Державна підтримка у сфері соціального захисту надається:

1) у грошовій формі на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу, незалежно від виду житла чи форми власності на нього у порядку та розмірах, визначених законодавством, та за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Площа житла, на яку нараховується знижка плати за житлово-комунальні послуги, визначається в максимально можливому розмірі в

межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з нормами користування (споживання) незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку плати. Якщо в одному житловому приміщенні проживають кілька осіб, які мають право на підтримку, то розрахунок її розміру здійснюється однієї із таких осіб, яка має право на більший за розміром відсоток знижки оплати, з урахуванням розміру підтримки інших осіб.

Розмір грошової виплати на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого і скрапленого газу розраховується з урахуванням членів сімей, які проживають разом з постраждалими учасниками Революції Гідності, постраждалими учасниками Революції Гідності з інвалідністю, членами сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, виходячи з розміру встановленої оплати:

за житлову послугу — послугу з управління багатоквартирним будинком, витрат на управління багатоквартирним будинком — 21 кв. метр загальної площі на одну особу та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю; за користування комунальними послугами та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах соціальних нормативів.

Площа житла, на яку надається знижка, під час розрахунків плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, знижка за користування газом для опалювання житла надається на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

вартості палива, у тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення.

Грошова виплата на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу виплачується у розмірі:

100 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю; 75 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом непрацездатним постраждалим учасникам Революції Гідності;

50 відсотків знижки плати за користування житлово-комунальними послугами, скрапленим газом, твердим та рідким пічним побутовим паливом непрацездатним членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні;

2) безоплатний проїзд постраждалим учасникам Революції Гідності, постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів, за наявності посвідчення встановленого зразка, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — також електронного квитка, який видається на безоплатній основі;

3) постраждалим учасникам Революції Гідності та постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю III групи надається право безоплатного проїзду один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, незалежно від наявності залізничного сполучення, або проїзд один раз на рік (туди і назад) вказаними видами транспорту з 50-відсотковою знижкою;

4) постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю I і II груп надається право безплатного проїзду один раз на рік (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, а особам, які супроводжують постраждалого учасника Революції Гідності з інвалідністю з I групи (не більше одного супроводжувачого), — 50-відсоткова знижка вартості проїзду один раз на рік (туди і назад) зазначеними видами транспорту;

5) постраждалим учасникам Революції Гідності, постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю та членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні надаються лікарські засоби та медичні вироби у межах програм, що розробляють і реалізують органи місцевого самоврядування;

6) забезпечення соціальними послугами відповідно до Закону України “Про соціальні послуги”;

7) підвищення пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії:

постраждалим учасникам Революції Гідності, та членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні — у розмірі 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю I групи - розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи - 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, III групи - 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

8) щороку до Дня Незалежності України постраждалим учасникам Революції Гідності, постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю та членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених

Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Постраждалим учасникам Революції Гідності та членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні порядок призначення та виплати державної допомоги визначається законом.

КНИГА П'ЯТА
ЗАЛУЧЕНІ ОСОБИ, ЧЛЕНИ СІМЕЙ
ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ЗАЛУЧЕНИХ ОСІБ

Глава 12
ПРАВОВИЙ СТАТУС ЗАЛУЧЕНИХ ОСІБ,
ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ЗАЛУЧЕНИХ ОСІБ ТА ЇХ
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

Стаття 45. Правовий статус залучених осіб, членів сімей загиблих
(померлих) залучених осіб

1. До залучених осіб належать: залучені особи та залучені особи з інвалідністю.

2. Залучені особи — це працівники підприємств, установ, організацій, які на строк не менше ніж 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів перебування, залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення заходів, спрямованих на відсіч збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України, у порядку, встановленому законодавством.

3. Залучені особи з інвалідністю — працівники підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення заходів, спрямованих на відсіч збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України, і стали особами з інвалідністю внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення заходів, спрямованих на відсіч збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів.

4. Члени сімей загиблих (померлих) залучених осіб — сім'ї працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на відсіч збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України, та загинули, пропали безвісти чи померли внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення заходів, спрямованих на відсіч збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів.

До членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, зазначених у цій частині, належать батьки; один з подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні; діти, які не мають (і не мали) своїх сімей; діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття; діти (незалежно від віку), обоє з батьків яких загинули; утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія.

Стаття 46. Порядок та підстави надання статусу залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю, членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб

Порядок та підстави надання статусу залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю, членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 47. Державна підтримка залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю, членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Залученим особам надається така державна підтримка:

1) 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю) та 50-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 50-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

2) 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах соціальної норми житла, встановленої для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

3) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати;

4) використання щорічної відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до 14 календарних днів на рік;

5) першочергове забезпечення жилою площею осіб, як потребують поліпшення житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва а також надання земельних ділянок в оренду для городництва зазначеним особам здійснюється у першочерговому порядку;

6) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

7) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків від тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонентна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів.

Порядок користування послугами та оплати за встановлення квартирних телефонів визначається Кабінетом Міністрів України;

8) забезпечення надання соціальних послуг відповідно до чинного законодавства.

Пільги щодо плати за користування житловою послугою, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 1 і 2 цієї частини, надаються залученим особам та членам їх сімей, що проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

При наданні пільг з оплати житлово-комунальних послуг і палива та здійсненні видатків з бюджету щодо їх виплати члени сім'ї пільговика визначаються відповідно до Бюджетного кодексу України.

Пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 10 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Щороку до Дня Незалежності України залученим особам виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

Пільги, передбачені пунктами 1—2 та 8 цієї частини, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Залученим особам з інвалідністю надається така державна підтримка:

1) безоплатне забезпечення іншими протезами і протезно-ортопедичними виробами;

2) надання медичної допомоги в закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, інших органів, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями, до яких вони були прикріплені в період роботи, а також після звільнення з роботи в цих органах, без оплати такої допомоги з боку її отримувача та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

3) 100-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю) та 100-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленням балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 100-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

4) 100-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах соціальної норми житла, встановленої для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

5) пільговий проїзд міським та приміським транспортом відповідно до законодавства;

6) позачерговий безоплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і квартир та першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир та першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

7) позачергове обслуговування в закладах охорони здоров'я;

8) позачергове безоплатне встановлення квартирних телефонів і позачергове користування всіма послугами зв'язку. Абонентна плата за користування квартирним телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів;

9) позачергове працевлаштування за спеціальністю відповідно до підготовки.

Праця залучених осіб з інвалідністю регулюється відповідними нормами законодавства України про працю і соціальний захист осіб з інвалідністю;

10) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємств, установ, організацій;

11) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності працюючим залученим особам з інвалідністю в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати;

12) використання щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки із збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік;

13) позачергове забезпечення житлом осіб, які потребують поліпшення житлових умов, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами та організаціями у розпорядження місцевих рад та місцевих державних адміністрацій. Особи, зазначені в цій статті, забезпечуються жилою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік.

Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані надавати допомогу залученим особам з інвалідністю у будівництві індивідуальних жилих будинків. Відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва, а також надання земельних ділянок в оренду для городництва зазначеним особам здійснюється у першочерговому порядку;

14) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

15) забезпечення надання соціальних послуг відповідно до чинного законодавства.

Пільги щодо плати за користування житловою послугою, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 3—4 цієї частини, надаються залученим особам з інвалідністю та членам їх сімей, які проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

При наданні пільг з оплати житлово-комунальних послуг і палива та здійсненні видатків з бюджету щодо їх виплати члени сім'ї пільговика визначаються відповідно до Бюджетного кодексу України.

Держава забезпечує залученим особам з інвалідністю та їх дітям, у тому числі дітям, які навчаються за денною формою здобуття освіти у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, — до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років,

державну цільову підтримку для здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти у порядку та на умовах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Залученим особам з інвалідністю пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються: особам з інвалідністю I групи — у розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи — 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, III групи — 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Щороку до Дня Незалежності України залученим особам з інвалідністю виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

Залученим особам з інвалідністю за рахунок коштів державного бюджету призначається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку з встановленням інвалідності у розмірі, визначеному підпунктом "б" пункту 1 статті 16² Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей". Якщо особа у зв'язку з встановленням інвалідності одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої цією частиною, та одноразової грошової допомоги відповідно до інших законів України, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб надається така державна підтримка:

1) 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю), а також 50-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленням балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 50-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на

подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

2) 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах соціальної норми житла, встановленої для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

3) позачерговий безоплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир;

4) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати;

5) використання щорічної відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до 14 календарних днів на рік;

6) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування в разі ліквідації підприємства, установи, організації;

7) позачергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами та організаціями у розпорядження місцевих рад та державних адміністрацій.

Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані надавати допомогу сім'ям загиблих (померлих) залучених осіб у будівництві індивідуальних жилих будинків. Відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва а також надання земельних ділянок в оренду для городництва зазначеним особам здійснюється у першочерговому порядку;

8) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

9) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків від тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонентна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів.

Порядок користування послугами зв'язку та оплати за встановлення квартирних телефонів визначається Кабінетом Міністрів України;

10) забезпечення надання соціальних послуг відповідно до чинного законодавства;

11) державна цільова підтримка для здобуття вищої, фахової передвищої освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, до закінчення закладів вищої та фахової передвищої освіти, але не більше як до досягнення особою 23 років.

Пільга, передбачена цим пунктом, надається дітям загиблих (померлих) залучених осіб.

Пільги щодо плати за користування житловою послугою, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 1—2 цієї частини, надаються членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб та членам їх сімей, які проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

При наданні пільг з оплати житлово-комунальних послуг і палива та здійсненні видатків з бюджету щодо їх виплати члени сім'ї пільговика визначаються відповідно до Бюджетного кодексу України.

Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Дружинам (чоловікам) померлих залучених осіб, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання чи з інших причин, які не одружилися повторно, пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 10 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Щороку до Дня Незалежності України членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб, а також дружинам (чоловікам) померлих залучених осіб, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання чи з інших причин, які не одружилися повторно, виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб за рахунок коштів державного бюджету призначається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку із загибеллю (смертю) члена сім'ї у розмірі, визначеному підпунктом "а" пункту 1 статті 16² Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей". Якщо особа у зв'язку із загибеллю (смертю) члена сім'ї одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої цією частиною, та одноразової грошової допомоги відповідно до інших законів України, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) чи фахової передвищої освіти, забезпечують безкоштовним харчуванням дітей, яким надано статус члена сім'ї загиблої (померлої) залученої особи.

4. Особам, які мають право на отримання підвищення та/або надбавки до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії, відповідно до цього Кодексу та щомісячної грошової виплати, передбаченої Законом України “Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян”, виплата проводиться за однією з підстав за вибором особи.

КНИГА ШОСТА

ДЕРЖАВНА ВЕТЕРАНСЬКА ПОЛІТИКА ТА СУБ'ЄКТИ ЇЇ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ

Глава 13

ДЕРЖАВНА ВЕТЕРАНСЬКА ПОЛІТИКА

Стаття 48. Мета державної ветеранської політики

Мета державної ветеранської політики полягає у наданні підтримки та забезпеченні добробуту, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, формування в суспільстві культури поваги, вдячності за їх службу, подвиг і жертвність.

Стаття 49. Моніторинг та оцінка реалізації державної ветеранської політики

1. З метою моніторингу та оцінки реалізації державної ветеранської політики, центральні органи виконавчої влади (відповідно до сфер державної політики) щоквартально надають центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію про реалізацію державної ветеранської політики.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, здійснює моніторинг та оцінку прогресу реалізації державної ветеранської політики.

Оцінка прогресу реалізації державної ветеранської політики включає аналіз ефективності здійснених заходів, необхідних для забезпечення досягнення добробуту ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів

сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, результатів та внеску центральних органів виконавчої влади у реалізацію державної ветеранської політики.

За результатами оцінки державної політики на відповідність принципам державної ветеранської політики центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, розробляються рекомендації щодо удосконалення відповідних заходів.

3. Результати моніторингу та оцінки, у тому числі аналіз ризиків та рекомендацій для подальших заходів, включаються до щорічного звіту Кабінету Міністрів України про хід та результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

4. Центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, органи місцевого самоврядування, зобов'язані повною мірою сприяти та надавати необхідну інформацію для забезпечення ефективного моніторингу та оцінки реалізації державної ветеранської політики.

5. Кабінет Міністрів України проводить оцінку проектів нормативно правових актів на відповідність цілям державної ветеранської політики, встановленим Стратегією на відповідний період.

6. Порядок моніторингу та оцінки реалізації державної ветеранської політики та перелік відповідних документів державного планування та показників, здійснення оцінки державних політик на відповідність принципам державної ветеранської політики та проведення відстеження прогресу досягнення державної ветеранської політики, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Глава 14

СУБ'ЄКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВETERАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Стаття 50. Формування та реалізація державної ветеранської політики

1. Формування та реалізацію у сфері державної ветеранської політики в межах своїх повноважень здійснюють:

- 1) Кабінет Міністрів України;
- 2) центральні органи виконавчої влади відповідно до їх компетенцій;
- 3) місцеві державні адміністрації.

2. Органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень здійснюють реалізацію державної ветеранської політики.

Стаття 51. Повноваження Кабінету Міністрів України

1. Кабінет Міністрів України:

1) забезпечує пріоритетизацію та координацію міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії залучених до участі у:

формуванні та реалізації державної ветеранської політики органів державної влади, громадських об'єднань, будь-яких інших заінтересованих сторін; реалізації державної ветеранської політики органів місцевого самоврядування;

2) забезпечує розроблення і здійснення заходів щодо створення інфраструктури, матеріально-технічної бази та інших умов, необхідних для формування та реалізації державної ветеранської політики;

3) видає у межах своїх повноважень нормативно-правові акти з питань державної ветеранської політики, у тому числі, схвалює Стратегію та інші документи передбачені цим Законом;

4) проводить оцінку проектів нормативно-правових актів на відповідність цілям державної ветеранської політики;

5) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Стаття 52. Стратегічні документи державної ветеранської політики

1. Стратегічними документами державної ветеранської політики є:

1) стратегії;

2) державні цільові, регіональні та місцеві програми;

3) плани заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

2. У стратегічних документах державної ветеранської політики щодо ветеранів війн ХХ століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб під час їх розроблення враховуються положення щорічних та позачергових послань Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України, інших документів стратегічного характеру, що схвалюються Президентом України, положення Програми діяльності Кабінету Міністрів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, положення Рекомендацій парламентських слухань про стан реалізації державної ветеранської політики.

Стаття 53. Повноваження центральних органів виконавчої влади

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику:

1) визначає пріоритетні напрями своєї діяльності, розробляє Стратегію та забезпечує її реалізацію в межах своїх повноважень, розробляє за участі

заінтересованих центральних органів виконавчої влади стратегічні документи державної ветеранської політики щодо війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та забезпечує їх реалізацію, а також нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію державної ветеранської політики, здійснює нагляд та контроль за їх виконанням;

2) подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо визначення пріоритетних напрямів діяльності для включення до програми пріоритетних дій Уряду та затвердження розпорядженням Кабінету Міністрів України

3) розробляє проекти державних цільових програм, що стосуються реалізації прав та підтримки ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб; бере участь у проведенні аналізу проектів нормативно-правових актів та державних цільових програм, що розроблюються іншими органами державної влади, з метою визначення їх впливу на ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, надає пропозиції до таких актів та програм; здійснює загальне керівництво і контроль за виконанням визначених в таких програмах заходів і завдань;

4) надає методологічну підтримку під час розроблення, моніторингу та оцінювання ефективності реалізації документів стратегічного планування (програм соціально-економічного розвитку, цільових програм тощо) місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з питань державної ветеранської політики;

5) формує і реалізає державну політику у сфері надання, позбавлення статусу ветеранів війн XX століття, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб;

6) організовує, координує роботу та здійснює контроль з питань надання (позбавлення) статусу ветеранів війн XX століття, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб іншими органами державної влади;

7) впроваджує цифрові технології у сфері суспільного життя з питань, що належать до своєї компетенції, з метою надання державних послуг ветеранам війн XX століття, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранам/ветеранкам, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранам/ветеранкам іноземцям, членам сімей загиблих (померлих) таких осіб, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залученим особам та членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб;

8) забезпечує формування і ведення Єдиного реєстру;

9) може бути держателем (власником) інших публічних електронних реєстрів, інформаційних (автоматизованих) систем, інформаційнокомунікаційних систем, баз даних, що забезпечують виконання ним своїх повноважень у сфері державної ветеранської політики;

10) здійснює постійний моніторинг, аналіз та оцінювання за напрямками реалізації державної ветеранської політики;

11) розробляє та затверджує в межах компетенції стандарти надання послуг у сфері державної ветеранської політики;

12) сприяє розвитку ветеранської інфраструктури, в тому числі мережу ветеранських просторів;

13) формує політику щодо діяльності фахівців з супроводу;

14) узагальнює проблемні питання ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності, залучених осіб пов'язані з наданням медичної допомоги, реабілітації в сфері охорони здоров'я та доступу до лікарських засобів та вносить на розгляд центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, пропозиції щодо їх вирішення;

15) планує та здійснює заходи щодо вшанування та увічнення пам'яті загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок іноземців, популяризації військової історії, а також у межах компетенції відзначення ювілейних, пам'ятних та історичних дат, міжнародних днів на державному рівні, пов'язаних із

вшануванням та увічненням пам'яті загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України;

16) залучає ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, постраждалих учасників Революції Гідності, залучених осіб до заходів у сфері відновлення та збереження національної пам'яті, підтримці проєктів громадських об'єднань щодо збереження пам'яті про загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України;

17) долучається до формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

2. Міністерство оборони України:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) бере участь у реалізації державної політики щодо формування системи повернення з військової служби (служби) до цивільного життя;

5) сприяє залученню ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, до реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

6) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, розробляє зміни до діючих та нові програми залучення ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, залучених осіб до зміцнення обороноздатності держави, участі в складі військового резерву, використання їх потенціалу для підвищення престижності військової служби (служби).

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) бере участь у реалізації державної політики щодо формування системи повернення з військової служби (служби) до цивільного життя.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики, загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування, волонтерської діяльності, пенсійного забезпечення:

1) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, розробляє пропозиції щодо ветеранської політики в частині соціального та пенсійного забезпечення ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб та у разі необхідності вносить зміни до діючих програм загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування для зазначених осіб;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) бере участь у реалізації державної політики щодо формування системи повернення з військової служби (служби) до цивільного життя.

5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері трудових відносин та зайнятості населення, охорони навколишнього природного середовища, екологічної та в межах повноважень, передбачених законом, біологічної і генетичної безпеки, аграрну політику, державну політику у сферах сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави:

1) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, готує пропозиції до

програмних документів державної ветеранської політики в частині сприяння у працевлаштуванні/зайнятості ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, в питаннях охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, розробляє зміни до діючих та нові програми щодо участі ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб в питаннях і сільського господарства та продовольчої безпеки держави;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики.

6. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки:

1) бере участь у підготовці та реалізації програмних документів державної ветеранської політики в частині підтримки та гарантій у сфері освіти та професійної адаптації ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) бере участь у реалізації державної політики щодо формування системи повернення з військової служби (служби) до цивільного життя.

7. Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики у межах своєї компетенції;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) бере участь у реалізації державної ветеранської політики щодо формування системи повернення з військової служби (служби) до цивільного життя у межах своєї компетенції;

5) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, розробляє зміни до діючих та нові програми щодо: забезпечення охорони прав і свобод ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб; протидії злочинності та цивільного захисту відповідних категорій осіб; повернення ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, які виїхали за кордон.

8. Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядернопромисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики.

9. Міністерство закордонних справ України:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, з питань вивчення та проведення аналізу політичної та економічної ситуації, що склалася у світі, зовнішньої та внутрішньої політики іноземних держав, діяльності міжнародних організацій, у контексті формування та реалізації державної ветеранської політики.

10. Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної регіональної політики, розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, житлової політики, з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України, а також прилеглих до неї територій, дотримання норм міжнародного гуманітарного права на всій території України (крім повноважень з координації розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, та вирішення інших пов'язаних з цим питань відповідно до Закону України “Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин”):

1) бере участь у підготовці та реалізації програмних документів державної ветеранської політики та змін до них;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, розробляє зміни до діючих та нові програми щодо участі ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб в питаннях: тимчасово окупованої Російською Федерацією території України, а також прилеглих до неї територій; дотримання норм міжнародного гуманітарного права; захисту прав примусово переміщених (депортованих) осіб, зокрема захисту прав осіб, депортованих за національною ознакою.

11. Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику розробляють зміни до діючих та нові програми щодо участі ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб в питаннях:

планування та здійснення заходів щодо вшанування та увічнення пам'яті загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, загиблих (померлих) залучених осіб, ветеранів війн XX століття, популяризації військової історії, а також у межах компетенції відзначення ювілейних, пам'ятних та історичних дат, міжнародних днів на державному рівні, пов'язаних із вшануванням та увічненням пам'яті загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, загиблих (померлих) залучених осіб, ветеранів війн XX століття до заходів у сфері національної пам'яті, підтримці проєктів громадських об'єднань щодо збереження пам'яті про загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, загиблих (померлих) залучених осіб, ветеранів війн XX століття, борців за незалежність України у XX столітті; реалізації меморіальних заходів у сфері національної пам'яті, у тому числі з відзначення ювілейних, пам'ятних та історичних дат, увічнення пам'яті осіб, визначених цим Законом.

12. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує

формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, розробляє зміни до діючих та нові програми щодо участі ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб в питаннях: державної правової політики; державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, фізичних осіб — підприємців; утримання військовополонених; правової освіти населення.

13. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах молодіжної політики, фізичної культури і спорту, утвердження української національної та громадянської ідентичності:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надає в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) бере участь у межах компетенції у здійсненні заходів з відзначення на державному рівні ювілейних, пам'ятних та історичних дат, міжнародних днів, пов'язаних із вшануванням ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, залучених осіб, а також формуванням соборності та державності, проголошенням незалежності України;

5) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, розробляє зміни до діючих та нові програми щодо участі ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб у реалізації сфер: молодіжної політики; фізичної культури і спорту; утвердження української національної та громадянської ідентичності;

6) здійснює підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, зокрема з числа ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, залучених осіб;

7) забезпечує надання громадським об'єднанням ветеранів війни інформаційної, методичної, організаційної допомоги та інших видів державної підтримки на реалізацію проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, у тому числі фінансової підтримки на конкурсній основі у встановленому порядку;

8) залучає ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок іноземців, залучених осіб, до участі та реалізації заходів з національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання, громадянської освіти;

9) бере участь у реалізації державної політики щодо формування системи повернення з військової служби (служби) до цивільного життя.

14. Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері культури:

1) бере участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

2) взаємодіє із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

3) надають в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

4) спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику розробляють зміни до діючих та нові програми щодо участі ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, ветеранів/ветеранок іноземців, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб в питаннях: культури; державної мовної політики; відновлення та збереження національної пам'яті.

Стаття 54. Повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування

1. Місцеві державні адміністрації:

1) беруть участь у забезпеченні реалізації державної ветеранської політики;

2) розробляють регіональні програми з питань реалізації державної ветеранської політики та беруть участь у розробленні та виконанні державних програм у цій сфері;

3) сприяють залученню ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб до реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) взаємодіють із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

5) надають в порядку електронної інформаційної взаємодії та за окремими запитами центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики.

2. Органи місцевого самоврядування:

1) забезпечують реалізацію державної ветеранської політики;

2) сприяють забезпеченню ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб медичними послугами відповідно до затверджених державних програм;

3) забезпечують можливість доступу ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України до ветеранських просторів, центрів психологічної та фізкультурно-спортивної реабілітації у територіальних громадах;

4) здійснюють постійний моніторинг потреб ветеранів війн XX століття, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття, ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, залучених осіб та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб у визначеному ними порядку;

5) забезпечують здійснення пристосування житла до потреб осіб з інвалідністю внаслідок, ветеранів/ветеранок з інвалідністю, отриманою при відсічі збройної агресії Російської Федерації чи іншої держави проти

України, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю, залучених осіб з інвалідністю у разі такої потреби в порядку, встановленому законодавством, та в межах наявних коштів;

6) беруть участь у реалізації програмних документів державної ветеранської політики;

7) затверджують місцеві програми у сфері державної ветеранської політики та (за згодою) беруть участь у розробленні та виконанні державних і регіональних програм у цій сфері;

8) взаємодіють із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики, надають центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику, інформацію та/або дані з питань, що стосуються сфери державної ветеранської політики;

9) здійснюють інші повноваження, визначені законодавством.

Стаття 55. Основні засади діяльності ветеранських просторів

1. Ветеранські простори утворюються з метою забезпечення рівної територіальної доступності ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України до підтримки і допомоги за напрямками:

- 1) охорони фізичного та психічного здоров'я;
- 2) фізкультурно-спортивної реабілітації;
- 3) освіти та професійної адаптації;
- 4) сприяння економічної незалежності;
- 5) забезпечення житлових прав;
- 6) соціальних гарантій;
- 7) правничої допомоги;
- 8) інформаційно-консультативної допомоги.

2. Метою діяльності ветеранських просторів є:

- 1) надання інформаційно-консультативної підтримки відвідувачам;
- 2) надання відвідувачам послуг із професійної та соціальної адаптації, їх професійної орієнтації, а також інших послуг, зокрема, соціальних, реабілітаційних (крім реабілітації у сфері охорони здоров'я), освітніх;
- 3) сприяння у розвитку ветеранського підприємництва (консультування, допомога у відкритті власної справи);
- 4) надання відвідувачам психологічної підтримки;
- 5) забезпечення отримання відвідувачами правничої допомоги;

6) створення осередку взаємодії відвідувачів для взаємодопомоги, підтримки та спілкування;

7) розвиток спорту ветеранів/ветеранок, шляхом залучення відвідувачів до фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності із використанням діючої мережі закладів фізичної культури і спорту;

8) організація відзначення святкових, пам'ятних та історичних дат, пов'язаних із вшануванням Захисників та Захисниць України;

9) організація дозвілля та активного відпочинку відвідувачів;

10) участь у розвитку міжнародного ветеранського співробітництва та міжрегіональної взаємодії ветеранської спільноти в Україні.

3. Ветеранські простори утворюються в порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 56. Основні засади діяльності Українського ветеранського фонду

1. Український ветеранський фонд є установою, яка належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику. Метою діяльності Українського ветеранського фонду є підтримка ветеранів/ветеранок, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

2. Мета, завдання, повноваження, керівні та наглядові органи, особливості діяльності Українського ветеранського фонду визначаються відповідно до положення, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну ветеранську політику.

3. Фінансове забезпечення діяльності Українського ветеранського фонду становлять:

1) кошти державного бюджету, спрямування яких здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

2) добровільні внески фізичних і юридичних осіб, у тому числі нерезидентів України;

3) добровільні внески урядів, агентств та установ іноземних держав, міжнародних фінансових та інших організацій, зокрема у формі цільових грантів; 4) інші джерела, не заборонені законодавством.

4. Український ветеранський фонд може отримувати від урядів, агентств та установ іноземних держав, а також від міжнародних фінансових організацій фінансові внески та допомогу у формі цільових грантів чи в інший спосіб на підставі відповідного договору. Український ветеранський фонд забезпечує незалежний і прозорий окремий облік таких внесків та допомоги відповідно до законодавства.

5. Ведення оперативного, бухгалтерського і статистичного обліку та звітності Українського ветеранського фонду, а також використання коштів, здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України.

Стаття 57. Консультативно-дорадчі органи у сфері державної ветеранської політики

Для досягнення мети державної ветеранської політики, а також дотримання принципів належного урядування у здійсненні державної ветеранської політики, органи державної влади, відповідно до цього Закону, можуть створювати консультативно-дорадчі органи у сфері державної ветеранської політики.

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Кодекс набирає чинності через шість місяців з дня, наступного за днем його опублікування, крім пункту 5 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”.

3. Встановити, що особи, які на момент набрання чинності цим Кодексом:

мають статус учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасника війни, члена сім’ї загиблого (померлого) ветерана війни, члена сім’ї загиблого (померлого) Захисника і Захисниці України, постраждалого учасника Революції Гідності, зберігають набуті права та пільги;

набули статусу згідно із пунктом 6 частини першої статті 10¹ Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, яким не було призначено та виплачено одноразову грошову допомогу, передбачену частиною десятою статті 15 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, мають право на її призначення та виплату.

4. До приведення інших законів та нормативно-правових актів у відповідність із цим Кодексом вони застосовуються в частині, що не суперечить Кодексу.

5. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Кодексом;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Кодексом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Кодексом та прийняття актів, необхідних для його реалізації.

Голова
Верховної Ради України